



# Tallinna lapsevanemate lasteaia ja kooli valiku uuring 2023

**Tellijä:** Tallinna Strategiakeskus

**Töö teostaja:** Eesti Uuringukeskus OÜ

Jaanuar 2024

## SISUKORD

KOKKUVÕTE .....	3
UURINGU TAUST .....	5
METOODIKA .....	6
1.1. VALIM JA KÜSITLUSE LÄBIVIIMINE.....	6
1.2. ANDMETE ANALÜÜS.....	10
TULEMUSED .....	11
1.    LASTEAIA VALIK.....	11
1.1. Sobiv eesti- ja venekeelsete laste jaotus lasteaiarühmas.....	11
1.2. Lasteaia valiku kriteeriumid .....	13
1.3. Lapse lasteaeda minekuga seotud mured .....	16
1.4. Täiendava toe vajadus lasteaias .....	18
2.    KOOLI VALIK .....	21
2.1. Sobiv eesti- ja venekeelsete laste jaotus klassis.....	21
2.2. Kooli valiku kriteeriumid.....	23
2.3. Lapse erakooli panek .....	25
2.4. Lapse kooliminekuga seotud mured .....	27
2.5. Täiendava toe vajadus koolis .....	29
LISA 1.....	32

## KOKKUVÕTE

- ✓ OÜ Eesti Uuringukeskus viis 2023. aasta detsembris Tallinna Strateegiakeskuse tellimisel tallinlaste seas läbi veebiküsitluse, mille eesmärgiks oli saada ülevaade Tallinna lapsevanemete arusaamadest ja teguritest, mis mõjutavad lapsele lasteaia ja kooli valimist.
- ✓ Uuringus oli kaks sihtrühma: Tallinnas elavad 1–3-aastaste (lasteaia valik) ja 5–7-aastaste laste vanemad (kooli valik). Küsitluse netovalimiks kujunes 3172 vastajat, kellest 1768 oli eesti ja 1404 muu emakeelega.

### Lasteaia valik

- ✓ Lasteaeda minevatest või sinna hiljuti läinud 1–3-aastastest lastest suhtleb pea 63% eesti, 38% vene ning 13% kas mõnes muus keeles või ei suhtle veel kindlas keeles.
- ✓ Eesti emakeelega lapsevanematest peavad enam kui pooled heaks keelelise jaotusega rühma, kus umbes kolmveerand on eesti- ja veerand venekeelsed lapsed, vene emakeelega lapsevanemad eelistavad enim kooslust, kus eesti- ja venekeelseid lapsi on umbes pooleks.
- ✓ Eesti emakeelega lapsevanemate jaoks on lapsele lasteaia valikul olulisimad kriteeriumid lapsesõbralikkus, elukoha lähedus ja lasteaia logistiline sobivus, muu emakeelega lapsevanemate jaoks aga õpetajate jm personali professionaalsus ja väljaõpe.
- ✓ Suuri muresid seoses lapse lasteaeda minekuga tõid muu emakeelega lapsevanemad välja eestikeelsetest oluliselt sagedamini. Eesti emakeelega lapsevanemad muretsevad enim lasteaikoha kättesaadavuse ja muu emakeelega lapsevanemad lasteaia turvalisuse pärast.
- ✓ Kokkuvõttes on Tallinnas poolte lapsevanemate jaoks seoses lapse lasteaeda minekuga suur mure lasteaikoha kättesaadavus ja lasteaia turvalisus.
- ✓ Mingis vormis täiendavat tuge vajavad lapsevanemate hinnangul kokku ligi 2/3 lasteaeda minevatest lastest. 44% lastest vajab logopeedi, 33% keeleringi, 31% abiõpetajat ning 18% psühholoogi. Täiendavat tuge vajavad lapsevanemate hinnangul veidi üle poole eesti ja 80% muu emakeelega perede lastest.

### Kooli valik

- ✓ Kooli minevatest või sinna hiljuti läinud 5–7-aastastest lastest suhtleb 78% eesti, 41% vene ning 9% mõnes muus keeles.
- ✓ Eesti emakeelega lapsevanemad eelistavad enim klasse, kus umbes kolmveerand on eesti- ja veerand venekeelsed lapsed või kõik lapsed on eestikeelsed. Muu emakeelega lapsevanemad soovivad aga sagedamini klassi, kus on eesti- ja venekeelseid lapsi umbes pooleks.

- ✓ Eesti emakeelega lapsevanemad toovad kooli valikul oluliste kriteeriumitena enim välja lapsesõbralikkust, õpetajate eesti keele oskust ja kooli logistilist sobivust ning muu emakeelega lapsevanemad lapsesõbralikkust, kooli logistilist sobivust ja elukoha lähedust.
- ✓ Lapse erakooli panekule on mõelnud 47% 5–7-aastaste laste vanematest. Nii eesti kui muu emakeelega lapsevanemate jaoks on lapse erakooli paneku sagedasemateks ajenditeks kooli lapsesõbralikkus ja professionaalne tase.
- ✓ Ligi poolte lapsevanemate jaoks on seoses lapse koolimine kuga suur mure kiusamise oht ja kooli turvalisus, sealjuures muretsevad eesti emakeelega lapsevanemad enim kiusamise ohu ja muu emakeelega vanemad kooli turvalisuse pärast.
- ✓ Suuri muresid on seoses lapse koolimine kuga muu emakeelega lapsevanematel eestikeelsetega võrreldes oluliselt sagedamini.
- ✓ Mingit laadi täiendavat tuge vajavad lapsevanemate hinnangul kokku ligi 60% kooli minevatest lastest. 35% lapsevanemaid tõi välja keeleringi, 33% logopeedi, 26% psühholoogi ja 23% abiõpetaja vajaduse. Täiendavat tuge vajavad lapsevanemate hinnangul 48% eesti ja 85% muu emakeelega perede lastest. Muu emakeelega vanemate lapsed vajavad haridussüsteemi eestikeelsele õppele ülemineku olukorras koolis ülekaalukalt enim keeleringi.

## UURINGU TAUST

OÜ Eesti Uuringukeskus viis 2023. aasta detsembris Tallinna Strateegiakeskuse tellimisel tallinlaste seas läbi küsitluse, mille eesmärgiks oli saada ülevaade Tallinna lapsevanemete arusaamadest ja teguritest, mis mõjutavad lapsele lasteaia ja kooli valimist.

Käesolev raport annab ülevaate uuringu peamistest tulemustest ning teeb tulemuste põhjal kokkuvõtte. Aruande lisadena esitatakse elanikkonnaküsitluse eestikeelne ankeet ning andmebaasid Exceli ja SPSS formaadis.

## METOODIKA

### 1.1. Valim ja küsitluse läbiviimine

Uuring viidi läbi isetäidetava veebiküsitlusena ajavahemikul 13.–31.12.2023.

Uuringus oli kaks sihtrühma:

- 1) Tallinnas elavad 1–3-aastaste laste vanemad (lasteaia valik);
- 2) Tallinnas elavad 5–7-aastaste laste vanemad (kooli valik).

Küsitluse läbiviimiseks kasutati Rahvastikuregistri andmebaasi, kust võeti välja 8000 isiku meiliaadressid, kellel on 1–3-aastased lapsed ning 8000 isiku meiliaadressid, kellel on 5–7-aastased lapsed. Mõlemas kontaktibaasis oli pooltel isikutel märgitud emakeeleks eesti keel ja pooltel vene keel.

Ankeedi koostas Tellija ning koostöös uuringu läbiviijaga viidi sinna sisse mõningaid muudatusi. Küsitlus viidi läbi uuringu läbiviija veebiplatvormil.

Küsitluse läbiviimisel saadeti kõikidele Rahvastikuregistrist saadud kontaktidele uuringukutse ja ankeedilink. Küsitlusele sai lähtuvalt vastaja soovist vastata kas eesti või vene keeles. Neile, kes ankeedile ei vastanud (v.a. isikud, kes ise keeldusid või kelle meiliaadress ei toiminud), saadeti ka üks meeldetuletus.

Küsitluses osales kokku 3314 pealinlast, neist 1734 vastas lasteaia ja 1580 kooli valiku ankeedile. Eesti keeles laekus 2194 ja vene keeles 1120 vastust. Sealjuures valis ankeedile vastamiseks eesti keele ka 27% mitte eesti emakeelega isikutest.

Küsimustiku alguses oli filterküsimus „Kas Teil on peres vähemalt üks 1–3-aastane/5–7-aastane laps, kes läheb lähiaastatel või on just läinud lasteaeda/kooli?“ (tabel 1).

*Tabel 1. Kas Teil on peres vähemalt üks 1–3a/5-7a laps, kes läheb lähiaastatel või on just läinud lasteaeda/kooli?*

	Lasteaed		Kool	
	N	%	N	%
Jah, ja ma osalen tema lasteaia/kooli valiku otsuse tegemisel	1635	94,3	1537	97,3
Jah, kuid ma ei osale tema lasteaia/kooli valiku otsuse tegemisel	11	0,6	6	0,4
Jah, kuid ei ole plaanis last lähima 3 aasta jooksul lasteaeda panna	21	1,2		
Ei	67	3,9	37	2,3
Kokku	1734	100	1580	100

Filterküsimusega jäeti sisulistele küsimustele vastamisest välja lapsevanemad, kes ei osale lapse lasteaia või kooli valiku otsustamisel (17 vastajat), kes ei plaani oma last lähiaastatel lasteaeda panna (21 vastajat) ning kelle peres pole sellises vanuses last (104 vastajat).

Lasteaia valiku küsitluse vastamismäär oli 21,0% ja kooli valiku küsitluse vastamismäär 19,4%.

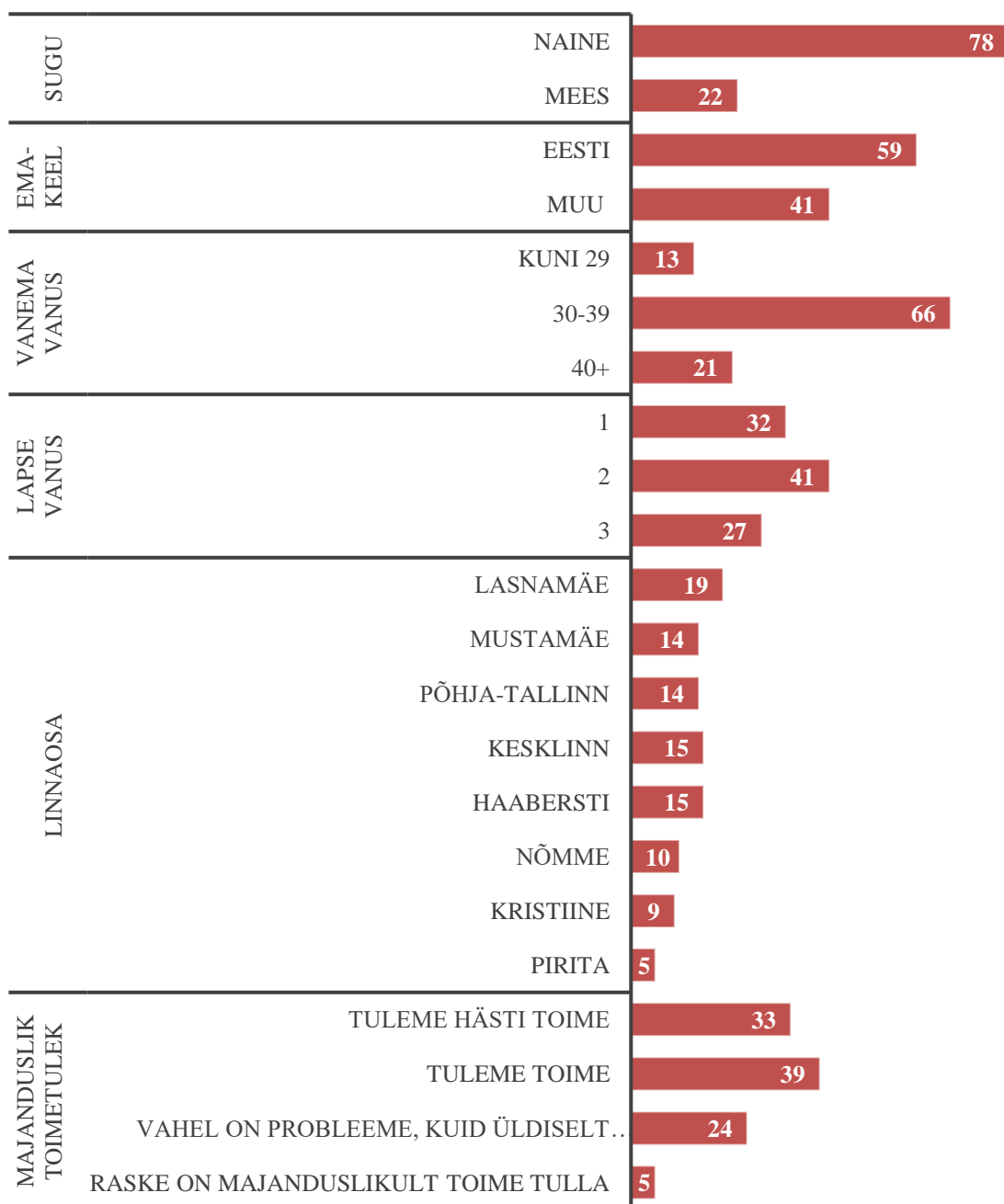
Küsitluse vastajate arvuks kujunes 3172 (tabel 2). Nendest 1–3-aastaste laste vanemaid on 1635 ning 5–7-aastaste laste vanemaid 1537.

*Tabel 2. Vastajate arv vanema emakeele ja lapse vanuse lõikes*

	<b>1–3 a</b>	<b>5–7 a</b>	<b>Kokku</b>
Eesti keel	890	878	1768
Vene või muu keel	745	659	1404
Kokku	1635	1537	3172

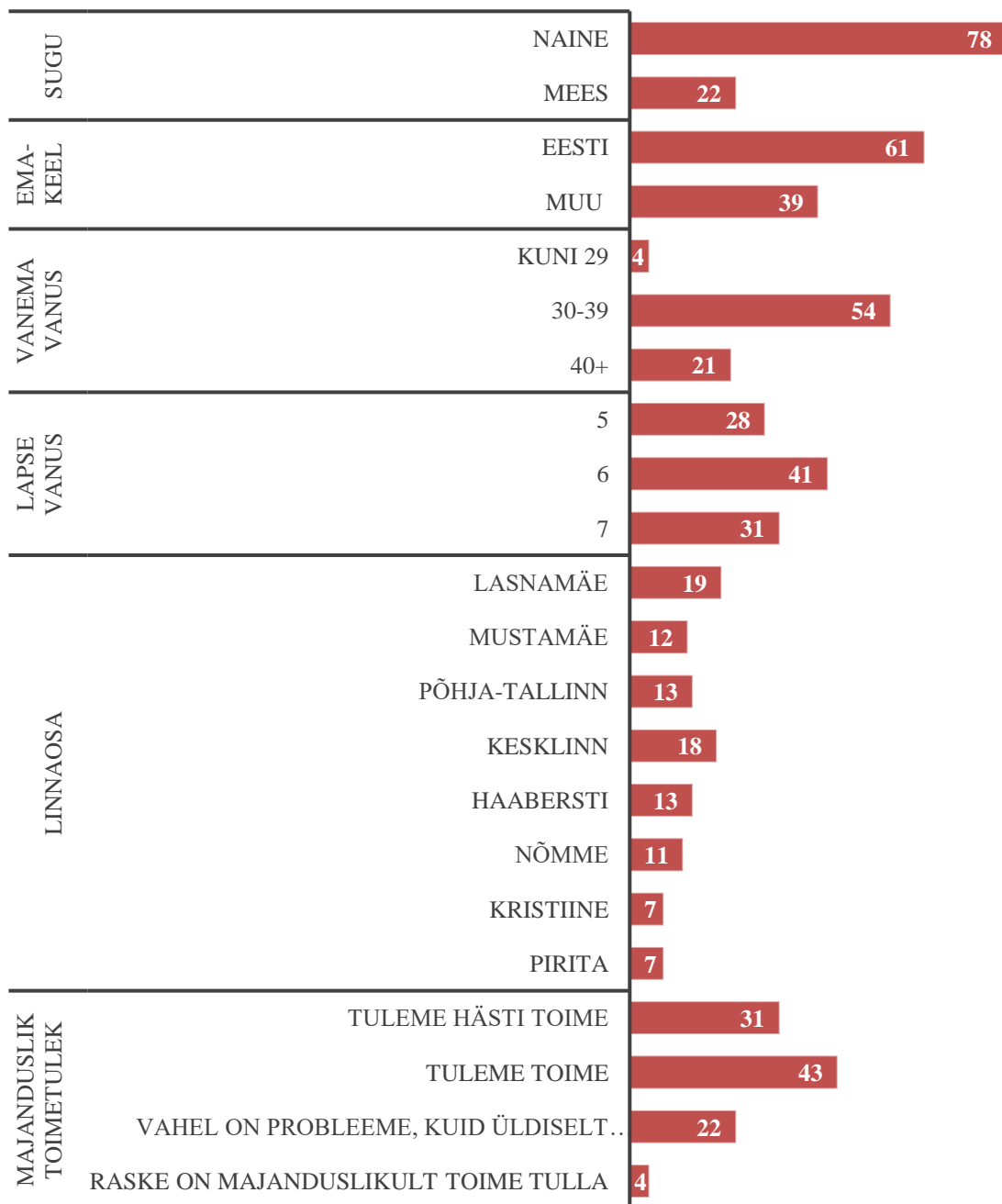
Kuna valim oli kihtvalim eri emakeelega inimeste rühmadest, siis kogu linna jaoks tulemuse arvutamisel kasutatakse vastavaid kaale, kus võetakse arvesse eri emakeelega inimeste jaotust 30–49-aastaste vanuserühmas. Andmete analüüsis kasutatakse enamasti kahte jaotust eestikeelsed inimesed ja „muud“. Viimases rühmas on enamus venekeelsed inimesed.

Lasteaia ja kooli valiku ankeedile vastanud lapsevanemate profiilid on toodud välja joonistel nr 1 ja 2.



Joonis 1. Lasteaia valiku ankeedile vastanud lapsevanemate profiil (%; n=1635)





Joonis 2. Kooli valiku ankeedile vastanud lapsevanemate profil (% , n=1537).

## 1.2. Andmete analüüs

Andmete analüüsimiseks kasutati statistikaprogramme SPSS ja MS Excel.

Analüüs tehti kahes rühmas eraldi: 1–3-aastaste laste vanemad (lasteaia valik) ja 5–7-aastaste laste vanemad (kooli valik).

Käesolevas raportis on tulemused illustreeritud jooniste ja tabelitena. Joonistel ja tabelites toodud andmed on ümmardatud ja seetõttu võib ridade või veergude summa moodustada kohati üle või alla 100%.

Kogu linna ehk lapsevanemate rühma (lasteaia/kooli ankeet) tulemused põhinevad kaalutud andmetel ning vastuste jaotused emakeele lõikes (eesti/muu) kaalumata andmetel.

Tulemuste võrdlemisel emakeele lõikes on kasutatud osakaalude võrdlemisel hi-ruut teste ning analüüsis on joonistel välja toodud vaid need eesti ja muu emakeelega rühma vahelised erinevused, mis osutusid statistiliselt olulisteks ning mida saab laiendada ka üldkogumile.

Jooniste allkirjades on välja toodud valimi vastajate arvud.

Raporti lisa 1 on esitatud lasteaia ja kooli valiku eesti- ja venekeelsed ankeedid.

## TULEMUSED

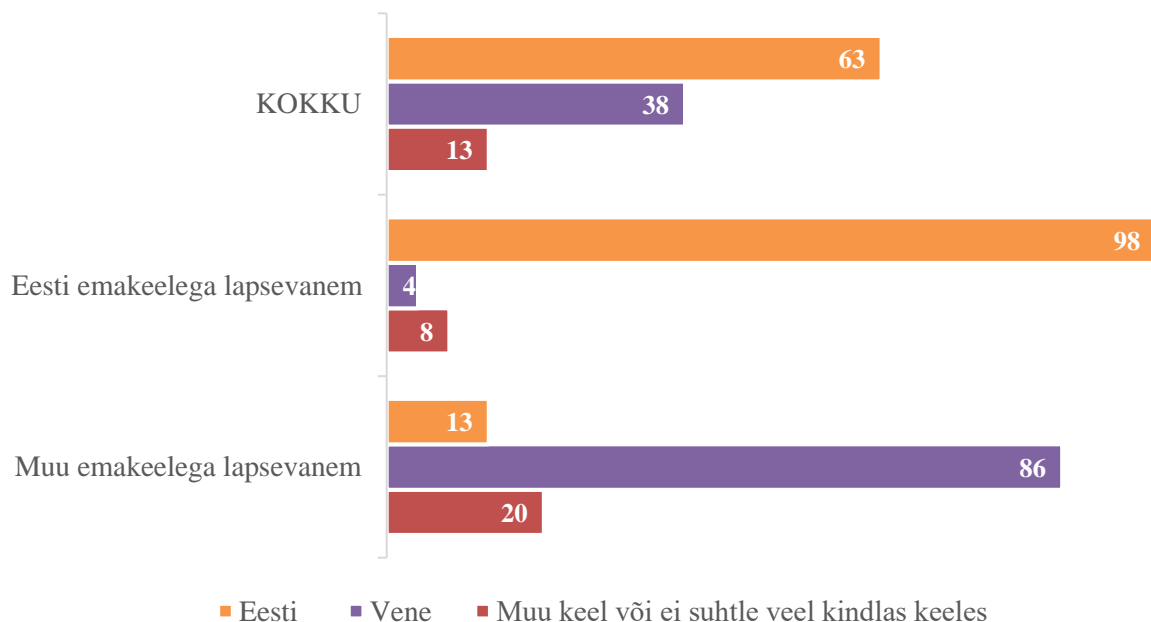
### 1. Lasteaia valik

Lasteaeda minevate laste vanematelt uuriti, milline on nende eelistus laste keelelisele jaotusele rühmas, millised kriteeriumid mõjutavad lasteaia valikut, mis mured sellega seonduvad ning kas ja millist täiendavat tuge laps lasteaeda minekul vajab.

#### 1.1. Sobiv eesti- ja venekeelsete laste jaotus lasteaiarühmas

Lasteaeda minevatest või sinna hiljuti läinud 1–3-aastastest lastest suhtleb kokku pea 2/3 eesti, veidi alla 40% vene ning 13% kas mõnes muus keeles või ei suhtle veel kindlas keeles (joonis 3).

Eesti emakeelega lapsevanemate lastest suhtlevad pea kõik eesti keeles, 4% ka vene keeles ja 8% mõnes muus keeles. Muu emakeelega vanemate lastest suhtleb 86% vene, 13% eesti ja viiendik mõnes muus keeles.

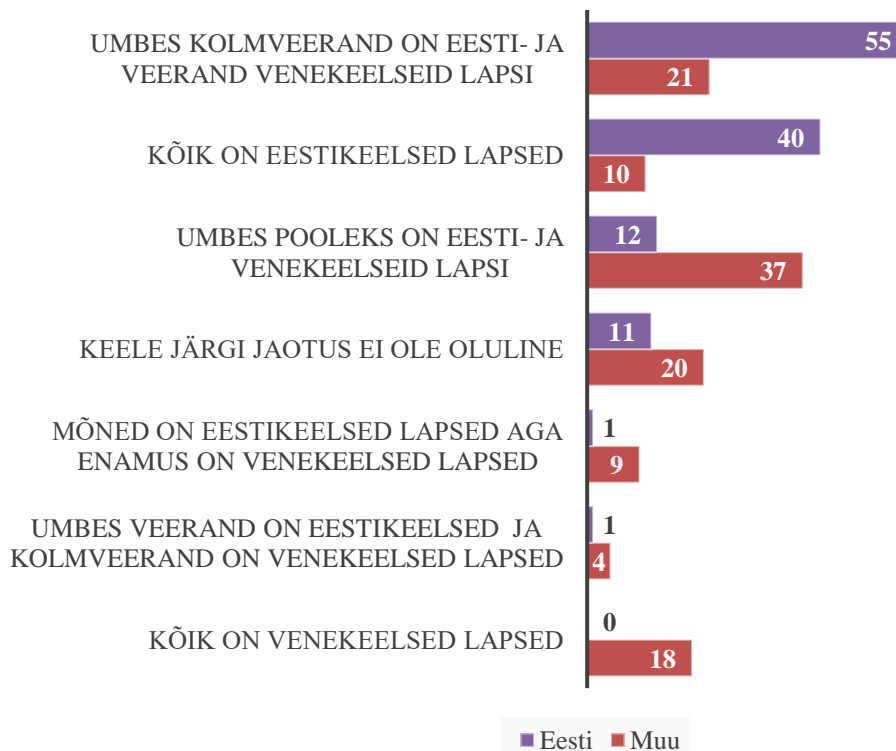


Joonis 3. 1–3-aastaste laste suhtluskeeled (% , mitu vastust, n=1635)

**Lasteaia keele valiku puhul oli vanematel võimalus valida mitu varianti.** Eesti emakeelega lapsevanematest peavad enam kui pooled heaks keelelise jaotusega lasteaiarühma, kus umbes kolmveerand on eesti- ja veerand venekeelsed lapsed, samas kui vene emakeelega

lapsevanemad eelistavad enim (37%) kooslust, kus on eesti- ja venekeelseid lapsi umbes pooleks (joonis 4).

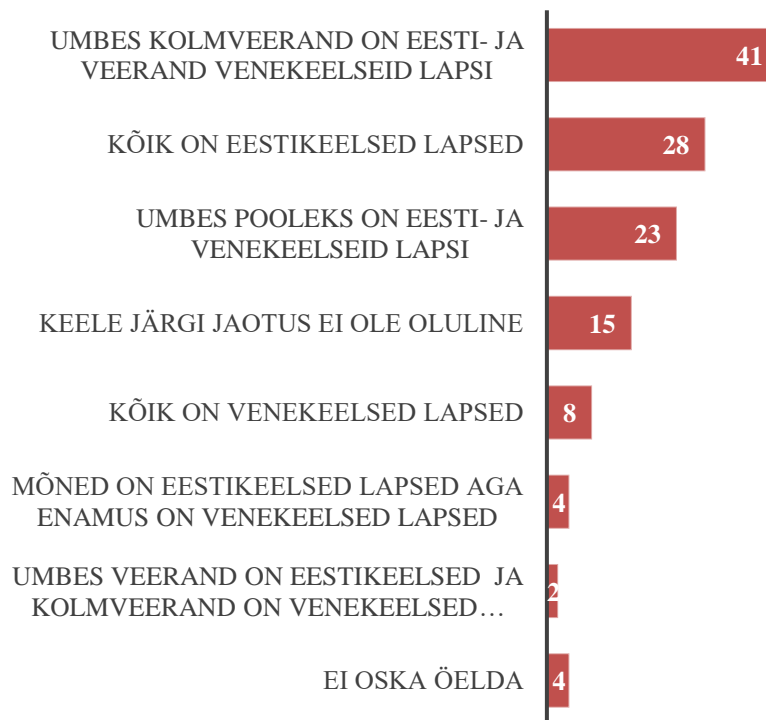
Ainult eestikeelset lasteaiarühma soovib oma lastele 40% eesti emakeelega lapsevanematest ja ainult venekeelset rühma 18% muu emakeelega vanematest. Ebaoluliseks peab keele järgi jaotust ligi kümnendik eesti emakeelega ja viiendik muu emakeelega tulevaste lasteaialiste vanematest.



Joonis 4. Lapsevanemate nägemus heast eesti- ja venekeelsete laste jaotusest lasteaiarühmas, kus nende laps hakkab käima, emakeele järgi (% , mitu vastust, n=1635)

Kokkuvõttes peavad Tallinna linna lapsevanemad heaks eesti- ja venekeelsete laste jaotuseks lasteaiarühmas, kus nende laps hakkab käima, enim kooslust, kus umbes kolmveerand on eesti- ja veerand venekeelsed lapsed (joonis 5).

Ainult eestikeelsetest lastest koosnevas rühmas soovib oma last näha 28% ja ainult venekeelses lasteaiarühmas 8% lapsevanematest. Veidi alla neljandiku lapsevanematest peab hästi toimivaks rühma, kus umbes pooled on eesti- ja pooled venekeelsed lapsed ning 15% vanemate jaoks ei ole keele järgi jaotus rühmas oluline.



Joonis 5. Lapsevanemate nägemus heast eesti- ja venekeelsete laste jaotusest lasteaiarühmas, kus nende laps hakkab käima (% , mitu vastust; linn kokku, kaalutud vastavalt keele jaotusele; n=1635)

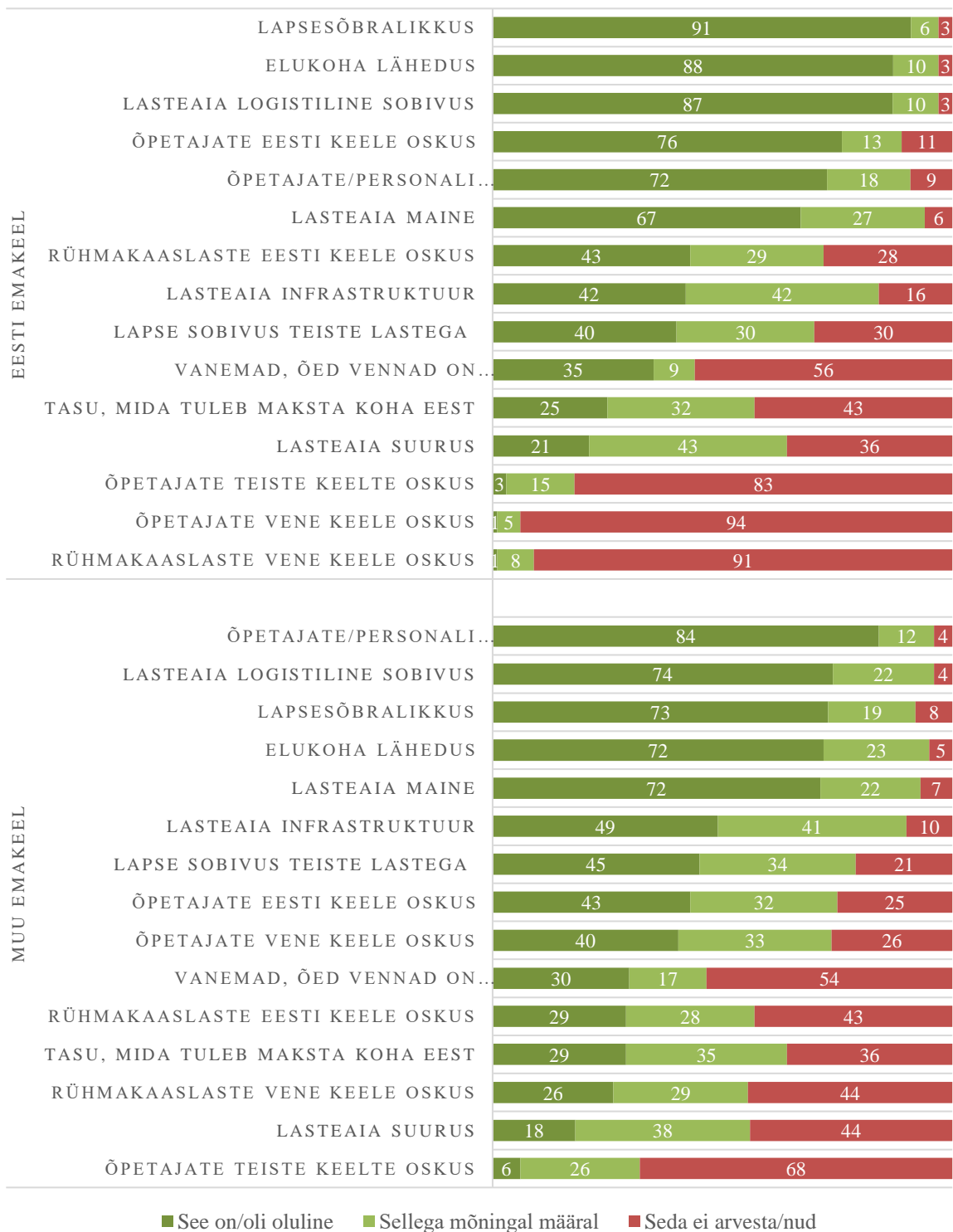
## 1.2. Lasteaia valiku kriteeriumid

Ligi 90% eesti emakeelega lapsevanemate jaoks on lapsele lasteaia valikul olulised kriteeriumid lapsesõbralikkus, elukoha lähedus ja lasteaia logistiline sobivus, ligi kolmveerand neist peab oluliseks ka õpetajate eesti keele oskust, professionaalsust ja väljaõpet ning 2/3 lasteaia mainet (joonis 6).

Muu emakeelega lapsevanemate jaoks on lasteaia valikul sagedaimini (84%) oluline õpetajate jm personali professionaalsus ja väljaõpe ning enam kui 70% peab oluliseks ka lasteaia logistilist sobivust, lapsesõbralikkust, elukoha lähedust ja lasteaia mainet.

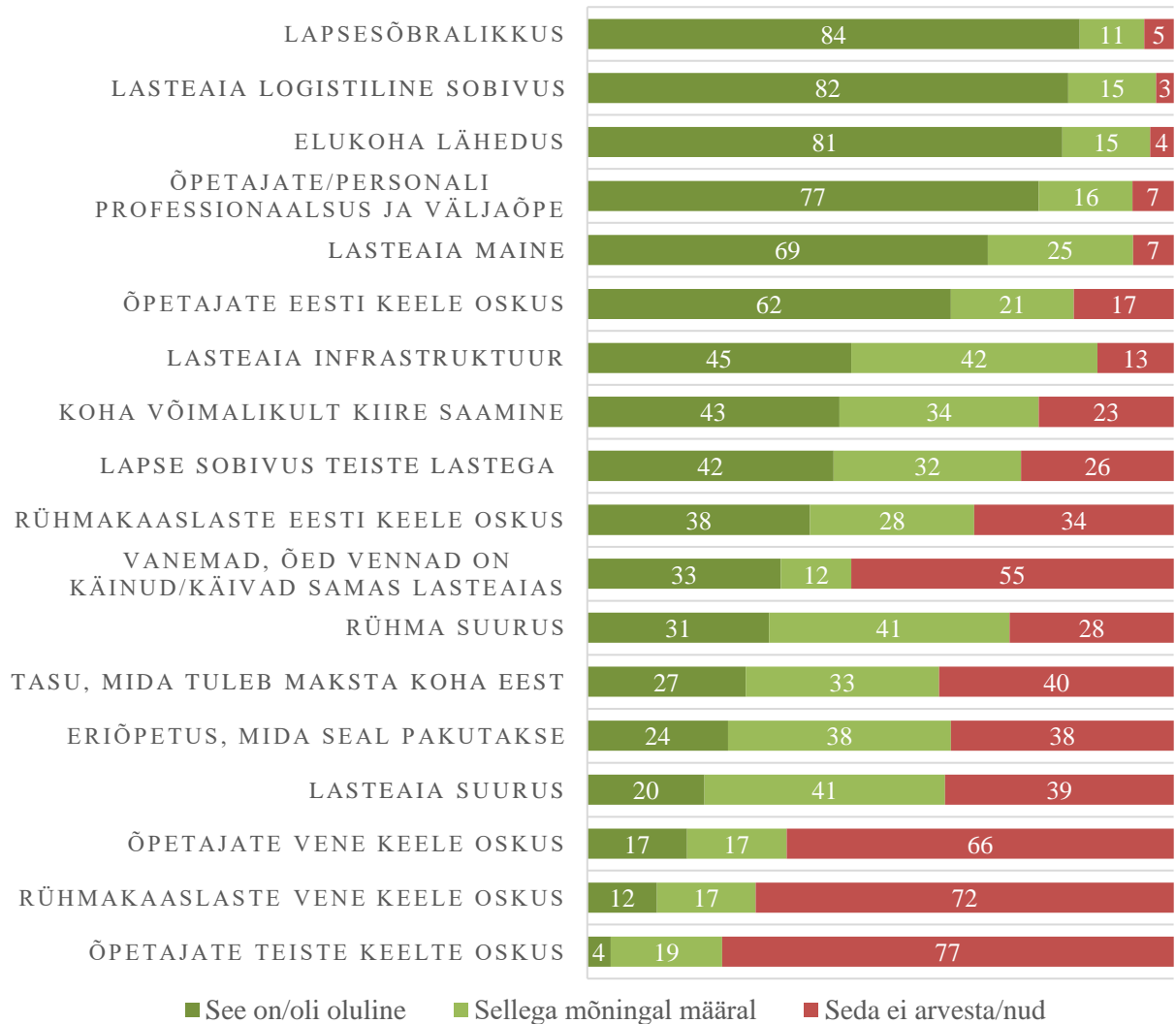
Kõige vähem rolli mängivad aga lasteaia valikul eesti emakeelega vanemate puhul õpetajate ja lapse rühmakaaslaste vene keele oskus ning muu emakeelega vanemad tähtsustavad vähim õpetajate teiste keelte oskust.

**Statistiliselt olulisi erinevusi ei olnud lasteaia valikul vanemate emakeele järgi rühma suuruse, võimalikult kiire lasteaiakoha saamise ega lasteaias pakutava eriõpetuse puhul. Linna keskmisi tulemusi vaata jooniselt 7.**



Joonis 6. Erinevate asjaoludega arvestamine lasteaia valikul lapsevanema emakeele järgi (%; n=1635, joonised on välja toodu need asjaolud, mis on eri emakeelega vanematel erinevad)

Kokkuvõttes arvestavad Tallinna linna lapsevanemad lapsele lasteaia valikul enim lasteaia lapsesõbralikkuse, logistilise sobivuse ja elukohta lähedusega, mida peab olulisteks kriteeriumiteks üle 80% 1–3-aastaste laste vanematest (joonis 7).



Joonis 7. Erinevate asjaoludega arvestamine lasteaia valikul (%; linn kokku, kaalutud vastavalt keele jaotusele; n=1635)

Veidi alla 80% peab oluliseks asjaoluks ka õpetajate ja personali professionaalsust ja väljaõpet, ligi 70% lasteaia mainet ja veidi üle 60% õpetajate eesti keele oskust. Ülejäänud hinnatavaid asjaolusid peavad oluliseks alla poole lapsevanematest.

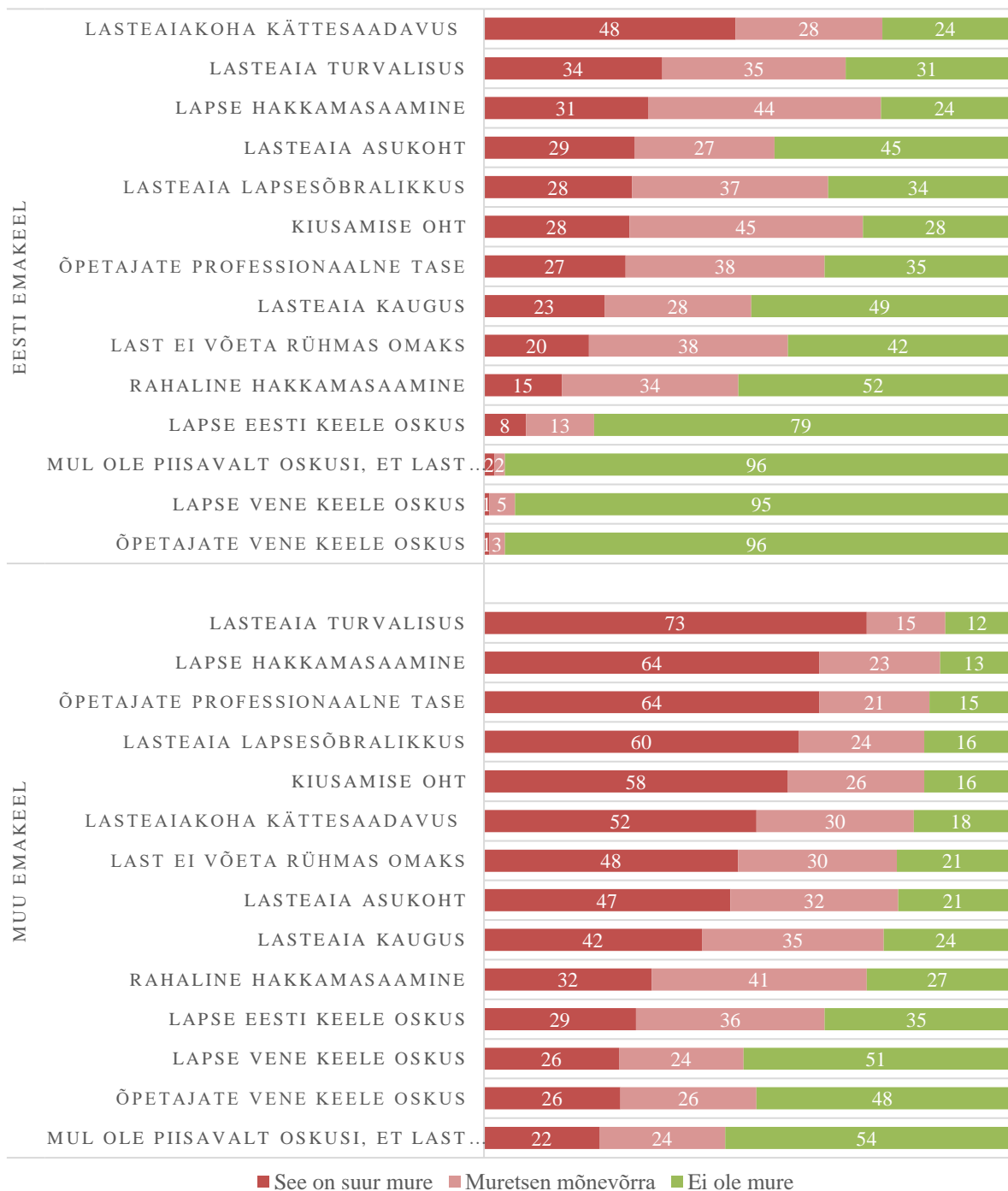
Üldse ei arvestata lasteaia valikul kõige sagedamini õpetajate teiste keelte (peale eesti ja vene keele) oskuse ning rühmakaaslaste ja õpetajate vene keele oskusega.

### 1.3. Lapse lasteaeda minekuga seotud mured

Suuri murekohti seoses lapse lasteaeda minekuga tõid muu emakeelega lapsevanemad välja eestikeelsetest oluliselt sagedamini (joonis 8).

Eesti emakeelega lapsevanemad muretsevad enim lasteaiakoha kättesaadavuse pärast – suure murena näevad seda neist pea pooled. Lasteaia turvalisuse pärast muretseb suurel määral ligi kolmandik ning teiste aspektide pärast on mures juba vähemad. Samas vene emakeelega lapsevanematest peab ligi kolmveerand suureks mureks lasteaia turvalisust, pea 2/3 lapse hakkamasaamist ja õpetajate professionaalsust, ligi 60% lasteaia lapsesõbralikkust ja kiusamise ohtu ning umbkaudu pooled lasteaiakoha kättesaadavust, lapse mitte omaksvõttu rühmas ning lasteaia asukohta.





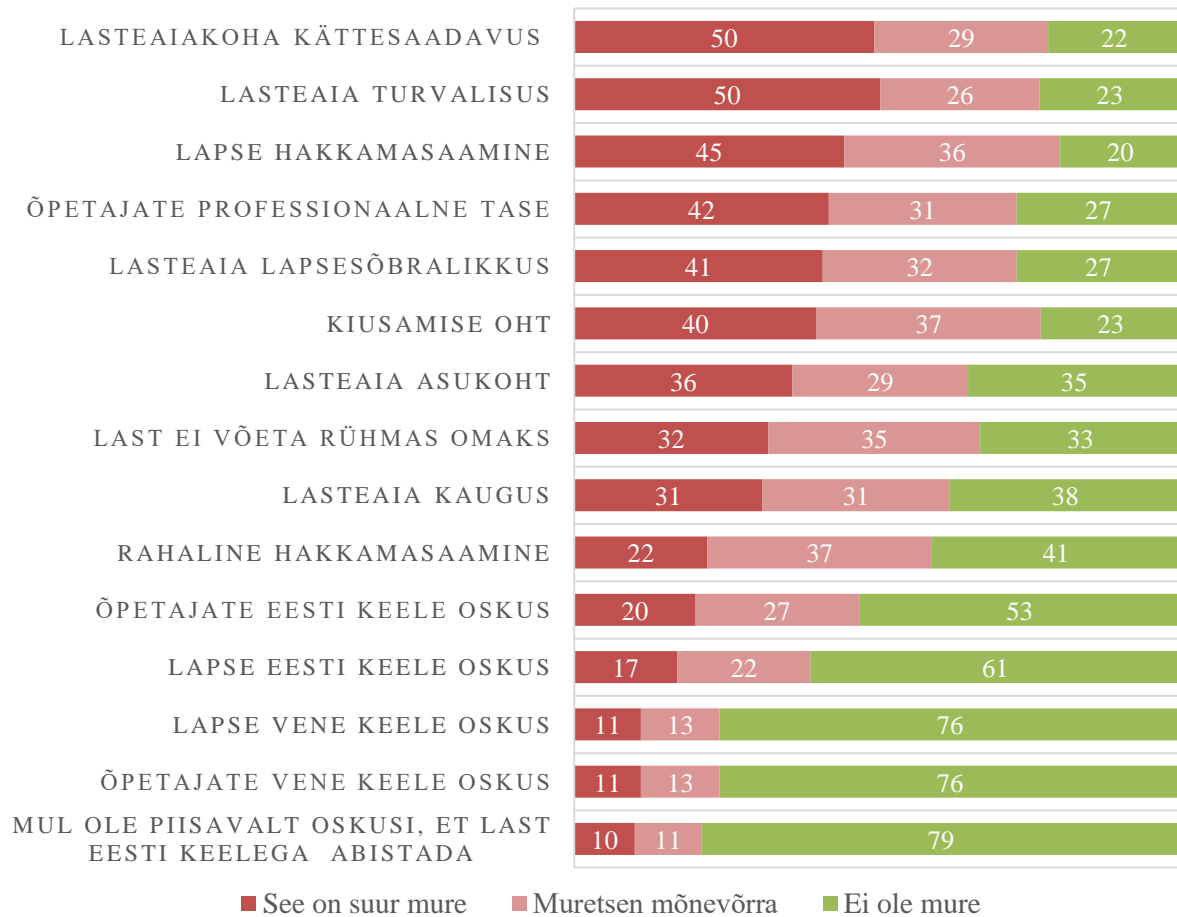
■ See on suur mure ■ Muretsen mõnevõrra ■ Ei ole mure

Joonis 8. Lapsevanemate mured seoses lapse lasteaeda minekuga emakeele järgi (%  
n=1635)

### Lapsevanemate emakeele järgi ei olnud statistiliselt olulisi erinevusi mures õpetajate eesti keele oskuse pärast. Linna keskmisi tulemusi vaata jooniselt 9.

Kokkuvõttes on poolte Tallinna lapsevanemate jaoks seoses lapse lasteaeda minekuga suured mured lasteaiakoha kättesaadavus ja lasteaia turvalisus (joonis 9). Vähemalt 40% lapsevanematest on väga mures ka lapse hakkamasaamise, õpetajate professionaalsuse, lasteaia lapsesõbralikkuse ja kiusamise ohu pärast.

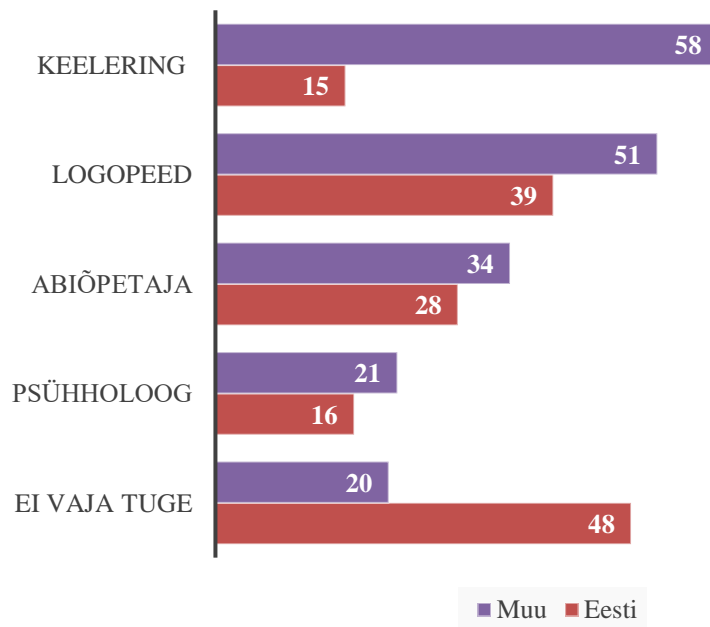
Vähim muret valmistavad vanematele seevastu lapse ja õpetajate vene keele oskus ning ebapiisav oskus last eesti keelega abistada.



Joonis 9. Lapsevanemate mured seoses lapse lasteaeda minekuga (%; linn kokku, kaalutud vastavalt keele jaotusele; n=1635)

#### 1.4. Täiendava toe vajadus lasteaias

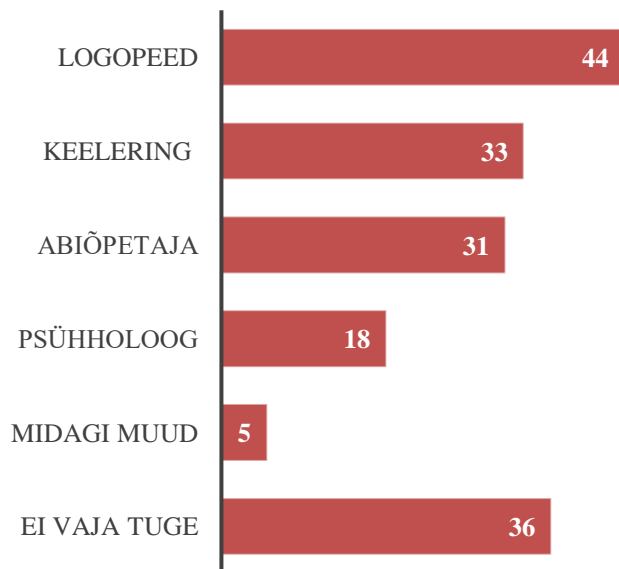
Lapse täiendava toetuse vajaduse osas on märkimisväärsed erinevused lapsevanema emakeele järgi (joonis 10). Mingis vormis täiendavat tuge vajavad lasteaeda minekul lapsevanema hinnangul veidi üle poole eesti ja 80% muu emakeelega perede lastest. Muu emakeelega vanemate lapsed vajavad haridussüsteemi eestikeelsele õppele ülemineku olukorras lasteaias enim keeleringi ja logopeedi, eesti emakeelega vanemate lapsed logopeedi ja abiõpetajat.



*Joonis 10. Lapse erinevate spetsialistide toe vajadus lasteaias lapsevanema emakeele järgi (% , n=1635)*

Kokkuvõttes vajavad Tallinna lapsevanemate hinnangul mingit laadi täiendavat tuge ligi 2/3 lasteaeda minevatest lastest (joonis 11). Kõige sagedamini tõid lapsevanemad välja logopeedi vajaduse (44%), ligi kolmandik ka keeleringi ja abiõpetaja ning veidi alla viiendiku psühholoogi.

Muude toetuse vajadustena mainiti enim huvitegevust (n=33), liikumisvõimalusi (20), eri- või lisaõpetajaid (12), individuaalset lähenemist (6), terapeuti (4), kokka/toitumisspetsialisti (4), eripedagoogi (3) ja arsti (2).



*Joonis 11. Lapse erinevate spetsialistide toe vajadusele lasteaias (%; linn kokku, kaalutud vastavalt keele jaotusele; n=1635)*

Kokku 6% Tallinnas lasteaeda minevatest lastest on nende vanemate sõnul mõni erivajadus, (nt ärevushäire, terviseprobleemid, muud vaimsed või füüsilised erivajadused). Vanemate emakeele järgi siinkohal statistiliselt olulisi erinevusi ei olnud.

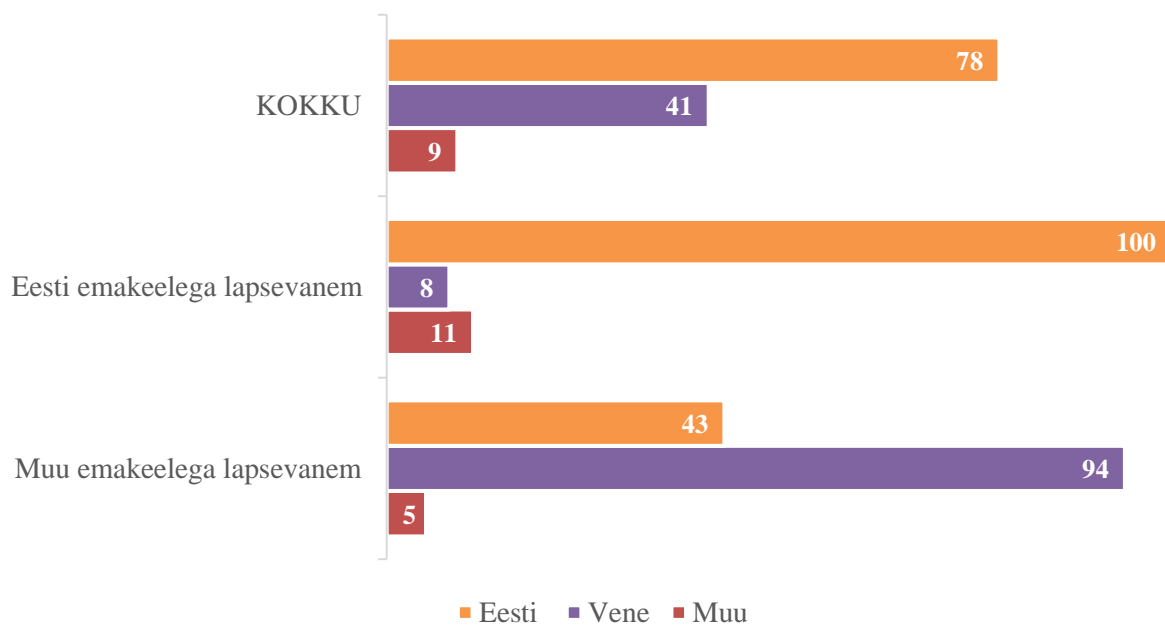
## 2. Kooli valik

Kooli minevate laste vanematelt uuriti, milline on nende eelistus laste keelelisele jaotusele klassis, millised kriteeriumid mõjutavad kooli valikut, mis mured sellega seonduvad, kas ja millest lähtuvalt on kaalutud lapse erakooli panekut ning millist täiendavat tuge laps kooliminekul vajab.

### 2.1. Sobiv eesti- ja venekeelsete laste jaotus klassis

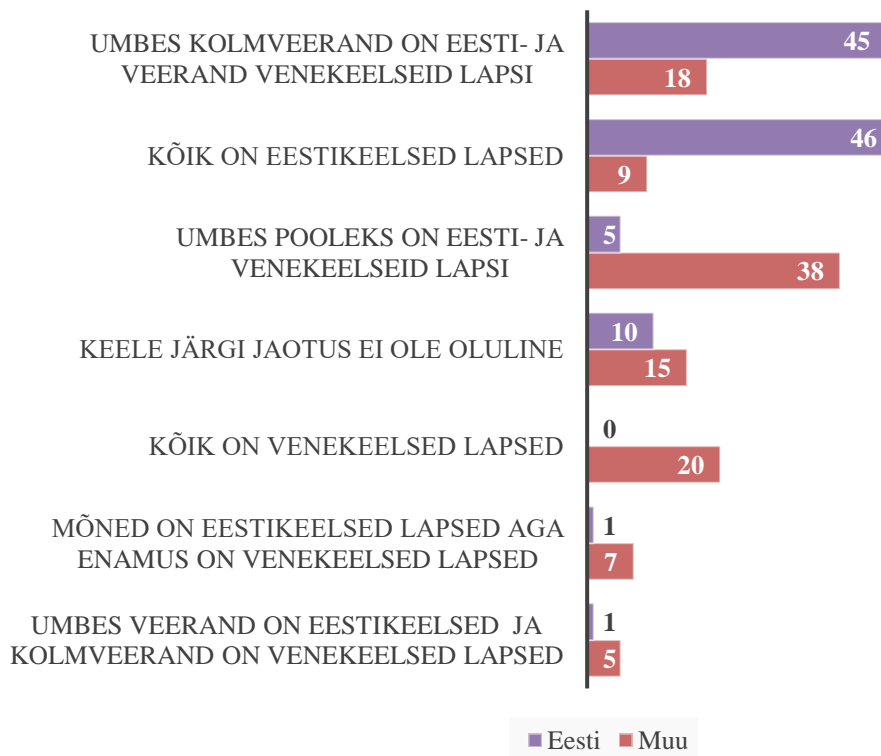
Kooli minevatest või sinna hiljuti läinud 5–7-aastastest lastest suhtleb kokku pea 80% eesti, veidi üle 40% vene ning 9% mõnes muus keeles (joonis 12).

Eesti emakeelega lapsevanemate lastest suhtlevad kõik eesti keeles, 8% vene keeles ja 11% mõnes muus keeles. Muu emakeelega vanemate lastest suhtleb 94% vene, 43% eesti ja 5% mõnes muus keeles.



Joonis 12. 5–7-aastaste laste suhtluskeeled (% , mitu vastust, n=1537)

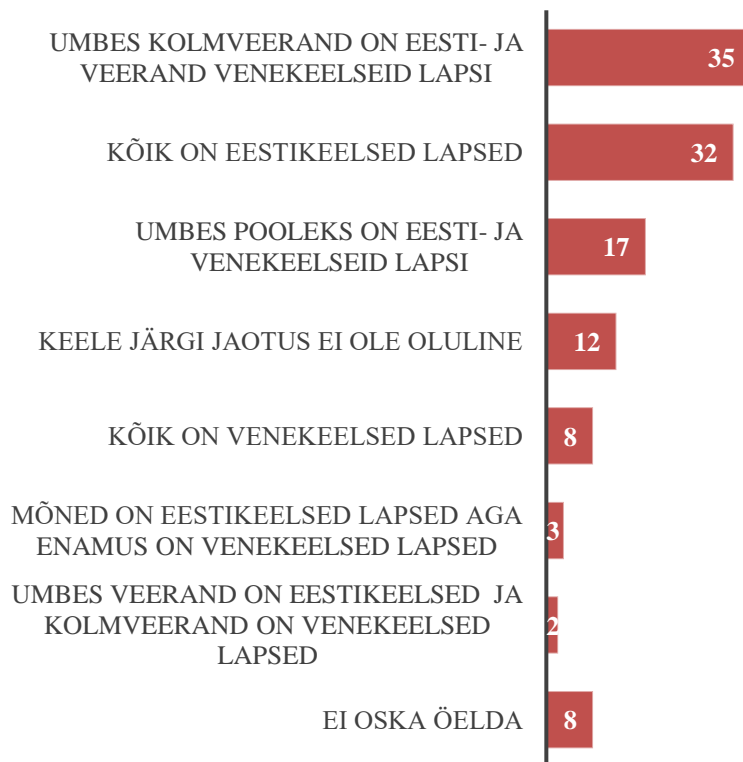
**Klassi õpilaste keelelise jaotuse eelistuste puhul oli võimalus märkida mitme variandi vahel.** Eesti emakeelega lapsevanematest peavad veidi alla poole sobivaks nii keelelise jaotusega klassi, kus umbes kolmveerand on eesti- ja veerand venekeelsed lapsed kui ainult eestikeelsete lastega klassi (joonis 13). Muu emakeelega lapsevanemad eelistavad aga sagedaimini (38%) klassi, kus on eesti- ja venekeelseid lapsi umbes pooleks. Ainult venekeelset klassi eelistab viiendik muu emakeelega vanematest. Ebaoluliseks peab keele järgi jaotust kümnendik eesti emakeelega ja 15% muu emakeelega tulevaste koolilaste vanematest.



Joonis 13. Lapsevanemate nägemus heast eesti- ja venekeelsete laste jaotusest klassis, kus nende laps hakkab käima, emakeele järgi (% , mitu vastust, n=1537)

Kokkuvõttes peavad Tallinna lapsevanemad heaks eesti- ja venekeelsete laste jaotuseks klassis, kus nende laps hakkab käima, enim kooslusi, kus umbes kolmveerand on eesti- ja veerand venekeelsed lapsed ja kõik on eestikeelsed lapsed (joonis 14).

17% lapsevanematest peab hästi toimivaks klassi, kus umbes pooled on eesti- ja pooled venekeelsed lapsed. Ainult venekeelsetest lastest koosnevas klassis soovib oma last näha 8% lapsevanematest ning 12% vanemate jaoks ei ole keele järgi jaotus klassis oluline.



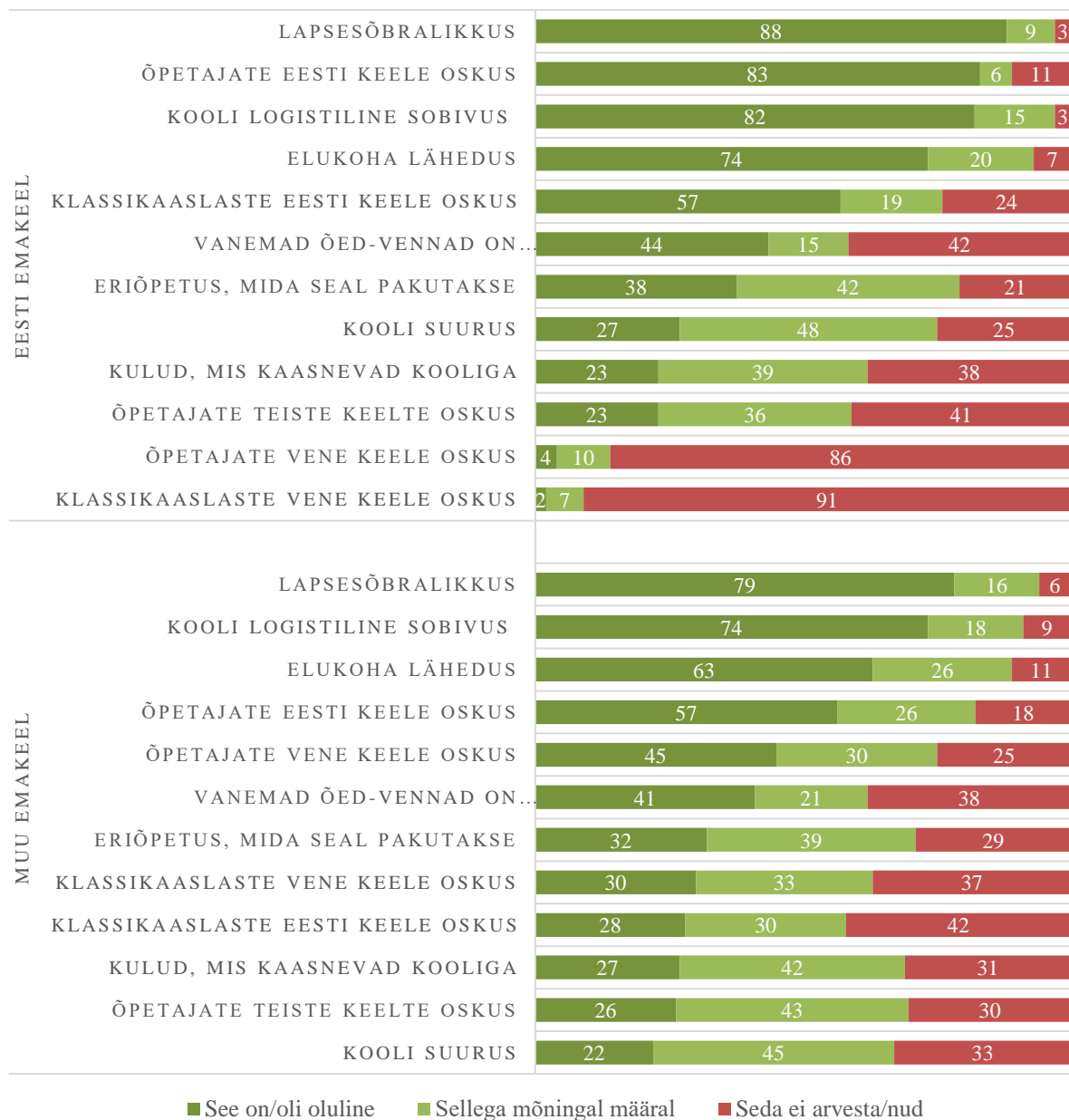
Joonis 14. Lapsevanemate nägemus heast eesti- ja venekeelsete laste jaotusest klassis, kus nende laps hakkab käima (% , mitu vastust; linn kokku, kaalutud vastavalt keele jaotusele; n=1537)

## 2.2. Kooli valiku kriteeriumid

Nii eesti kui muu emakeelega lapsevanemad toovad kooli valikul olulise kriteeriumina enim välja lapsesõbralikkust, millele järgnevad õpetajate eesti keele oskus, kooli logistiline sobivus ja elukoha lähedus (joonis 15).

Kõige vähem rolli mängivad aga kooli valikul eesti emakeelega vanemate puhul õpetajate ja lapse klassikaaslaste vene keele oskus ning muu emakeelega vanemad tähtsustavad vähim kooli suurust.

**Lapsevanemate emakeele järgi ei olnud statistiliselt olulisi erinevusi kooli professionaalse taseme, maine, infrastruktuuri, klassi suuruse ega tuttavate laste või lasteaiakaaslaste selles koolis käimise kooli valikul arvesse võtmisel.** Linna keskmisi tulemusi vaata jooniselt 16.

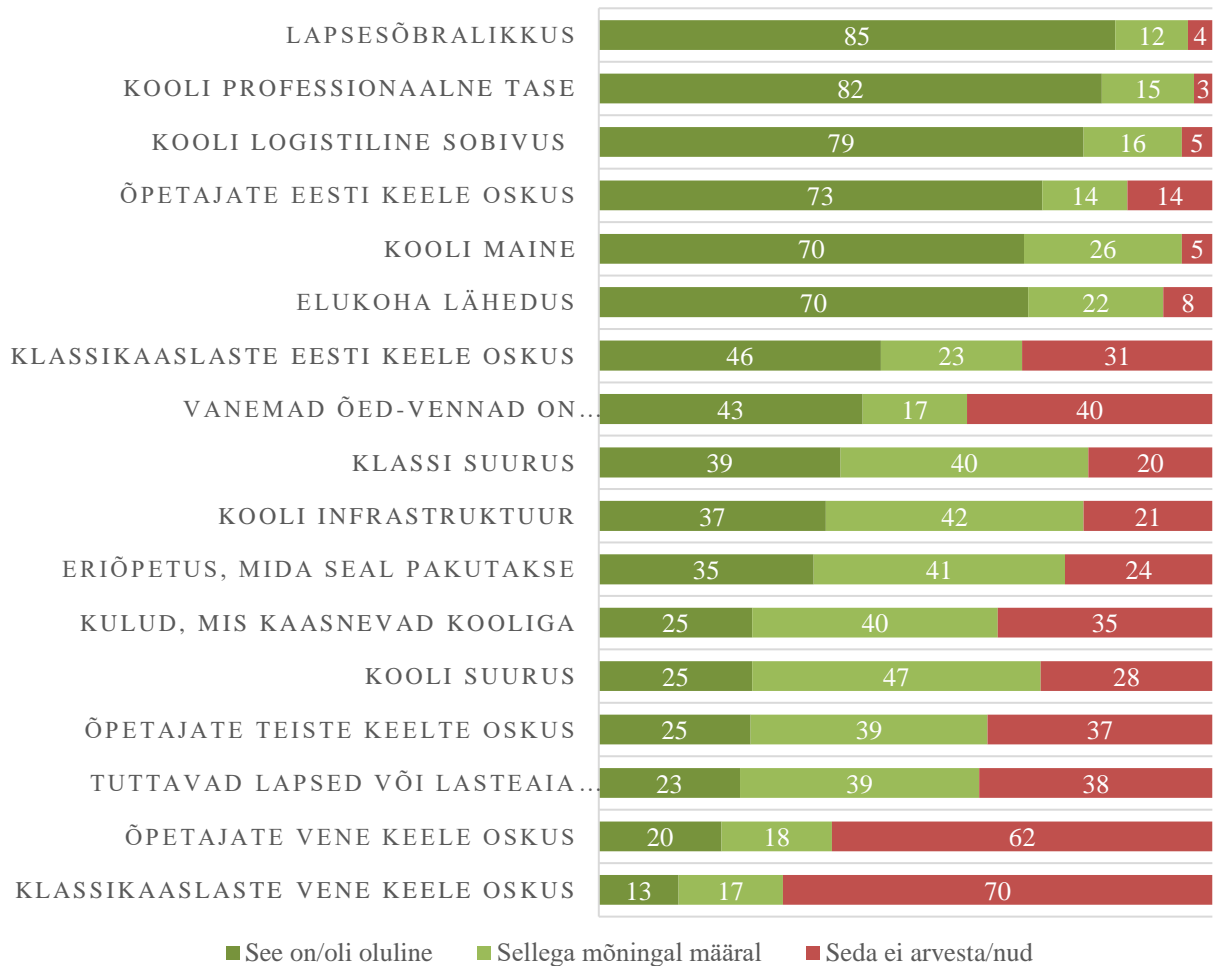


Joonis 15. Erinevate asjaoludega arvestamine kooli valikul lapsevanema emakeele järgi (%  
n=1537)

Kokkuvõttes arvestavad Tallinna lapsevanemad lapsele kooli valikul enim kooli lapsesõbralikkuse, professionaalse taseme ja logistilise sobivusega, mida peab olulisteks kriteeriumiteks ligi 80% 5–7-aastaste laste vanematest (joonis 16). Ligi 70% peab oluliseks asjaoluks ka õpetajate eesti keele oskust, kooli mainet ja elukoha lähedust. Ülejäänud hinnatavaid asjaolusid pidas oluliseks alla poole lapsevanematest.

Üldse ei arvestatud kooli valikul kõige sagedamini õpetajate ja klassikaaslaste vene keele oskusega.





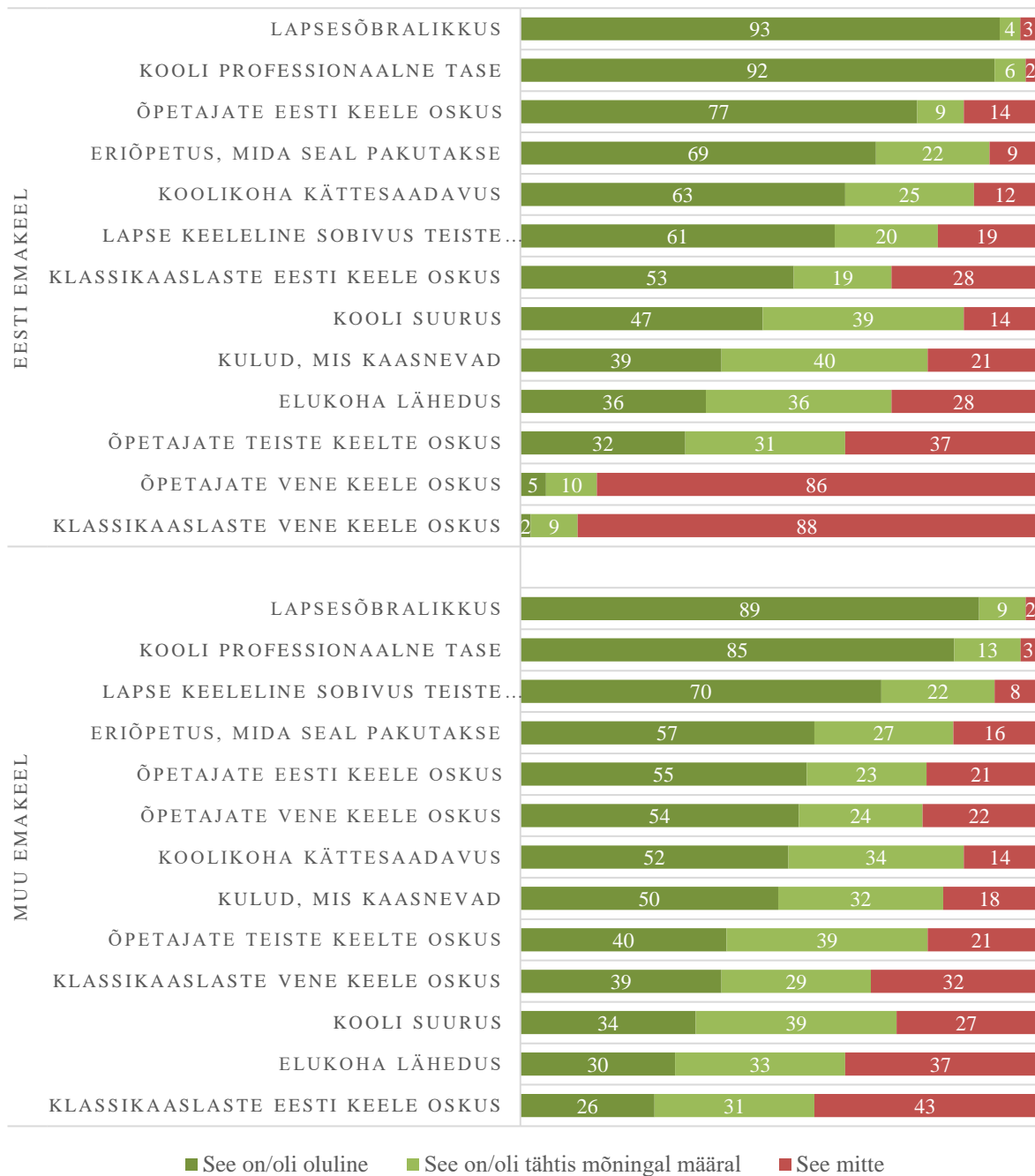
Joonis 16. Erinevate asjaoludega arvestamine kooli valikul (%; linn kokku, kaalutud vastavalt keele jaotusele; n=1537)

### 2.3. Lapse erakooli panek

Lapse erakooli panekule on mõelnud 47% Tallinna 5–7-aastaste laste vanematest, sealjuures ei ole statistiliselt olulist erinevust lapsevanemate emakeele järgi.

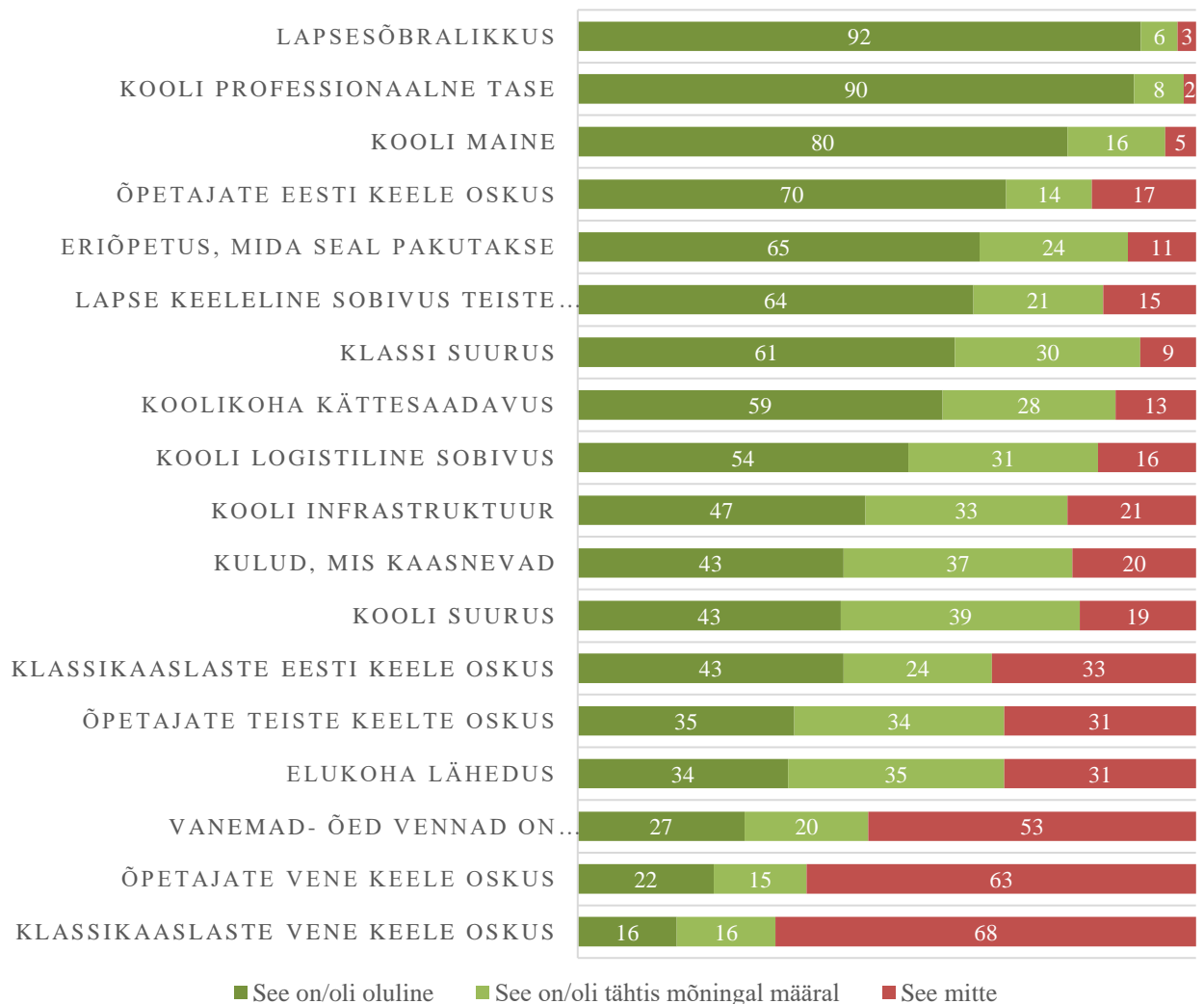
Nii eesti kui muu emakeelega lapsevanemate jaoks on lapse erakooli paneku sagedasemateks ajenditeks kooli lapsesõbralikkus ja professionaalne tase (joonis 17). Eesti emakeelega lapsevanemate puhul järgneb neile kolmanda olulisema argumendina õpetajate eesti keele oskus ning muu emakeelega lapsevanemate puhul lapse keeleline sobivus teiste lastega.

Lapse erakooli paneku ajendid ei erinenud vanemate emakeele järgi statistiliselt olulisel määral kooli maine, infrastruktuuri, logistilise sobivuse, klassi suuruse ega vanemate õdede-vendade samas koolis käimise puhul. **Linna keskmisi tulemusi vaata jooniselt 18.**



Joonis 17. Lapse erakooli panekule mõelnud lapsevanemate ajendid emakeele järgi (%  
n=718)

Kokkuvõttes on lapse linna või riigikooli asemel erakooli paneku sagedasemad ajendid lapsesõbralikkus ja kooli professionaalne tase, mida peavad oluliseks ligi 90% erakooli valimist kaaluvatest Tallinna lapsevanematest (joonis 18). 80% lapsevanemate jaoks mängib olulist rolli ka erakooli maine ja 70% õpetajate eesti keele oskus.



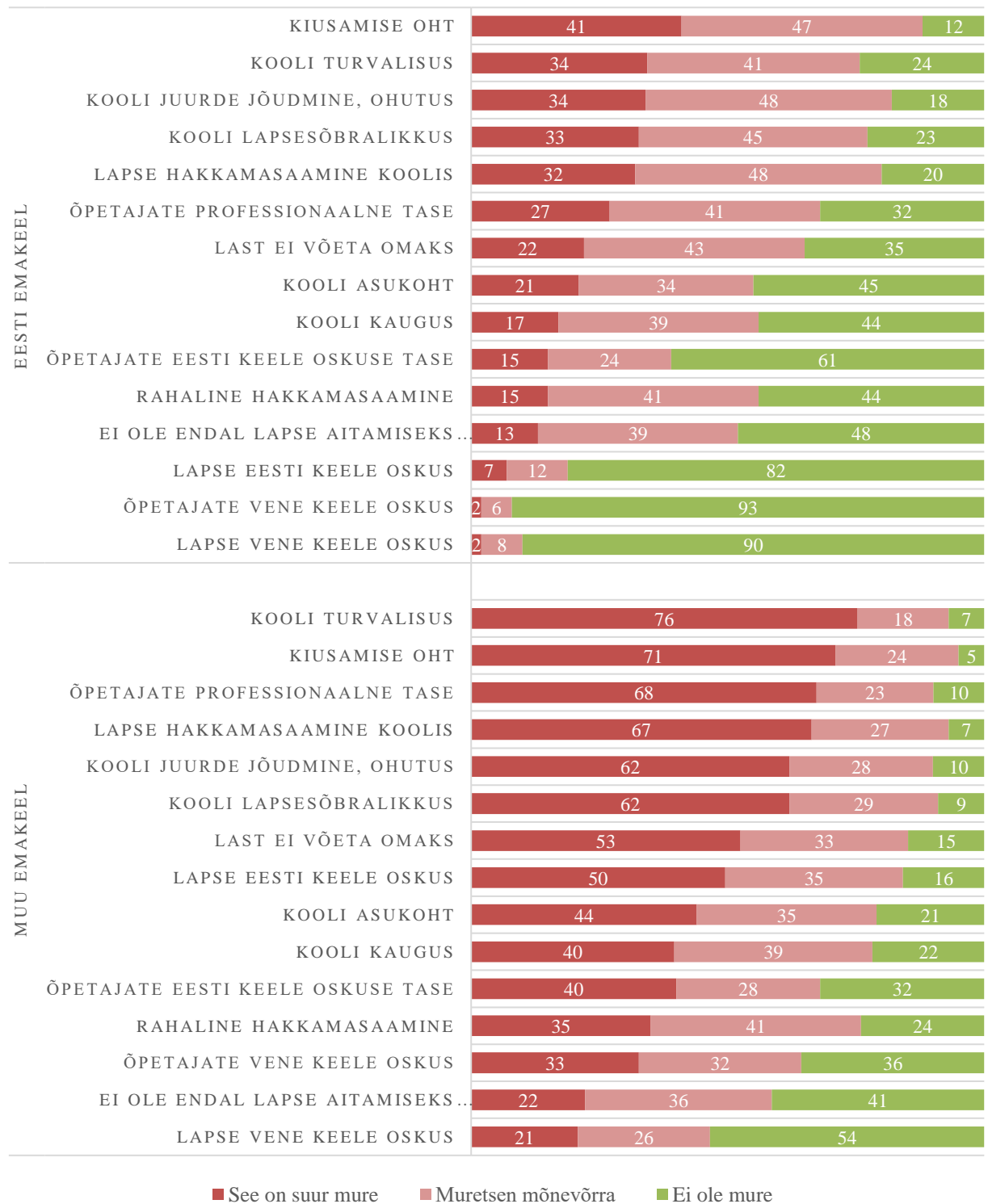
Joonis 18. Lapse erakooli panekule mõelnud lapsevanemate ajendid (% , linn kokku; kaalutud vastavalt keele jaotusele; n=718)

## 2.4. Lapse kooliminekuga seotud mured

Suuri muresid seoses lapse kooliminekuga on muu emakeelega lapsevanematel eestikeelsetega võrreldes oluliselt sagedamini (joonis 19).

Eesti emakeelega lapsevanemad muretsevad enim kiusamise ohu pärast, mille tõid suure murekohana välja 41%. Kooli turvalisuse, kooli juurde jõudmise ohutuse, kooli lapsesõbralikkuse ja lapse hakkamasaamise pärast muretseb suurel määral ligi kolmandik ning teiste aspektide pärast on mures juba vähemad.

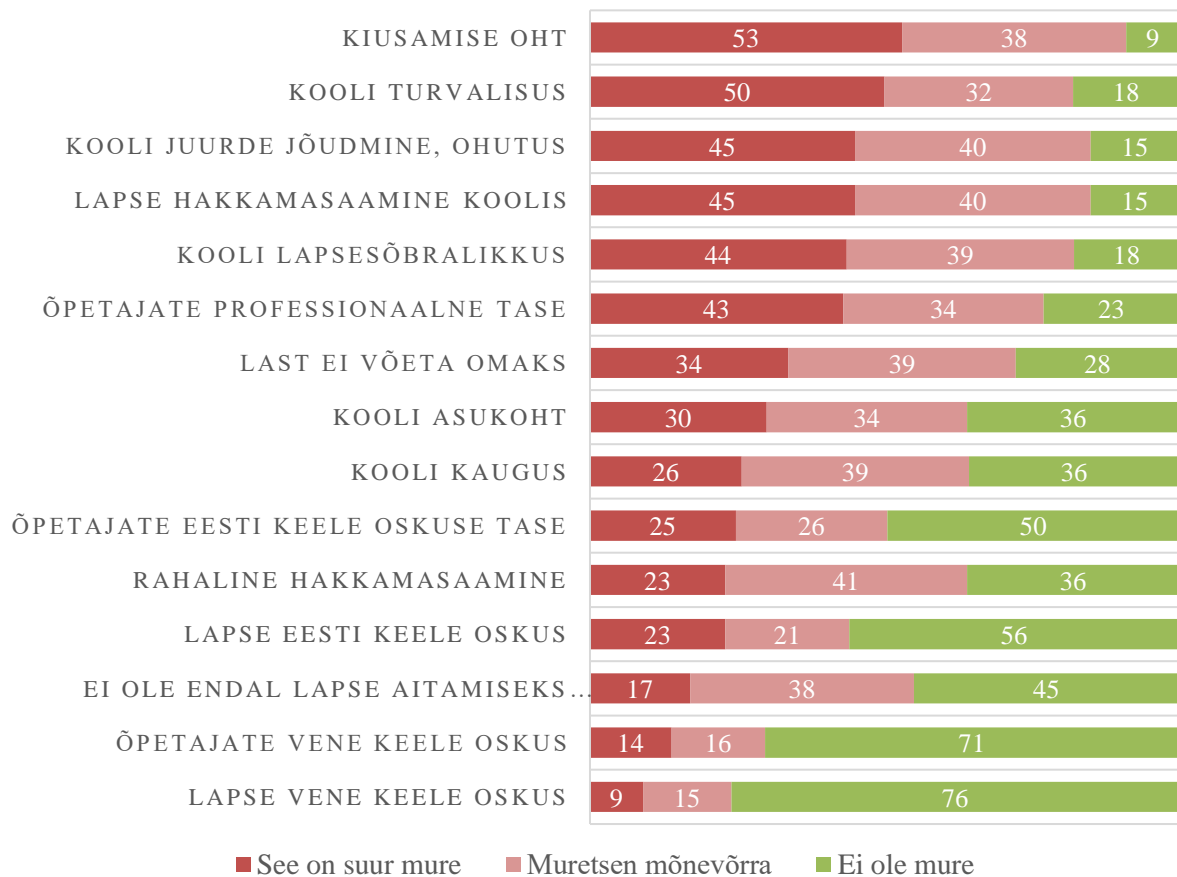
Samas vene emakeelega lapsevanematest on kooli turvalisuse pärast väga mures kolmveerand, kiusamise ohtu, õpetajate professionaalset taset ja lapse hakkamasaamist peavad suureks mureks ligi 70% ning kooli juurde jõudmise ohutust ja kooli lapsesõbralikkuse üle 60%.



Joonis 19. Lapsevanemate mured seoses lapse kooli minekuga emakeele järgi (% , n=1537)

Kokkuvõttes on ligi poolte Tallinna lapsevanemate jaoks seoses lapse kooliminekinguga suured mured kiusamise oht ja kooli turvalisus (joonis 20).

Vähemalt 40% lapsevanematest on väga mures ka lapse kooli juurde jõudmise ohutuse, koolis hakkamasaamise, kooli lapsesõbralikkuse ja õpetajate professionaalse taseme pärast. Vähim muret valmistavad vanematele seevastu lapse ja õpetajate vene keele oskus.

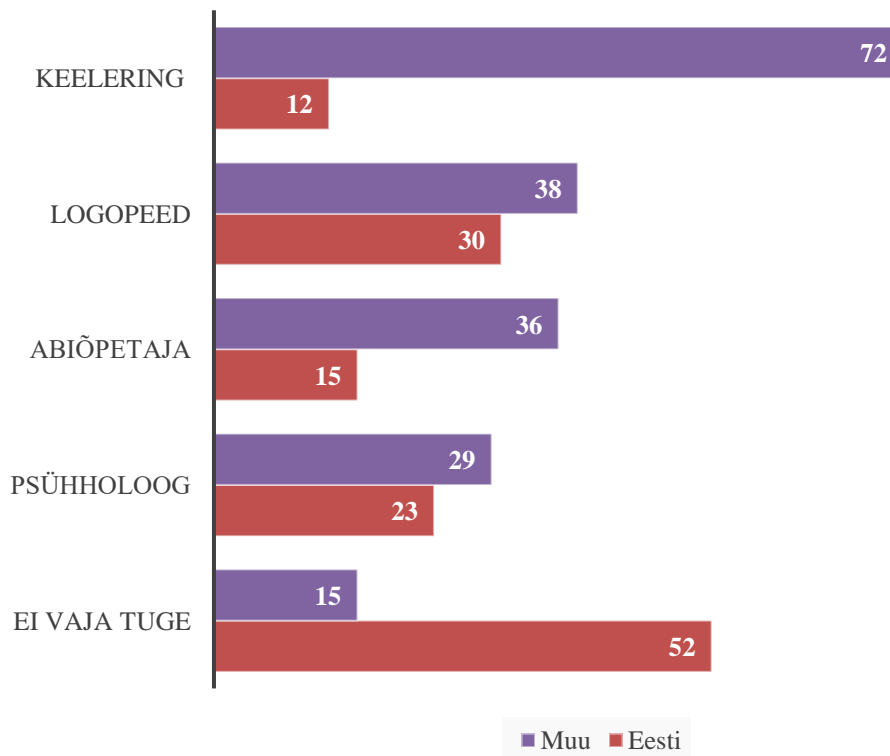


Joonis 20. Lapsevanemate mured seoses lapse kooli minekinguga (%; linn kokku, kaalutud vastavalt keele jaotusele; n=1537)

## 2.5. Täiendava toe vajadus koolis

Lapse täiendava toetuse vajaduse osas on märkimisväärsed erinevused lapsevanema emakeele järgi (joonis 21).

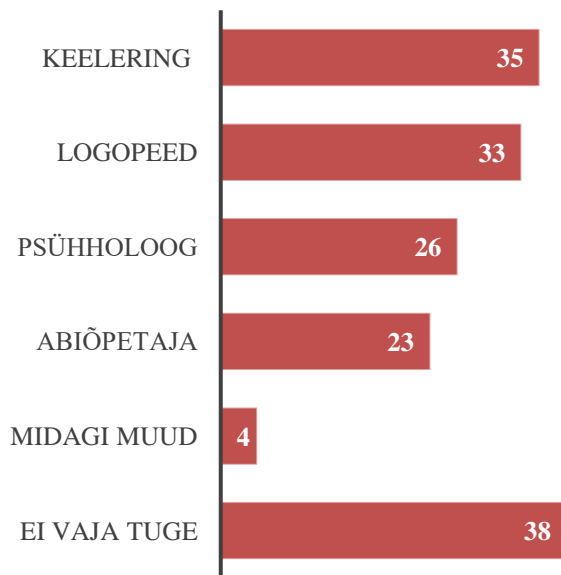
Mingis vormis täiendavat tuge vajavad lapsevanema hinnangul veidi alla poolte eesti ja 85% muu emakeelega perede lastest. Muu emakeelega vanemate lapsed vajavad haridussüsteemi eestikeelsele õppele ülemineku olukorras koolis ülekaalukalt enim keeleringi, millele järgnevad logopeed ja abiõpetaja. Eesti emakeelega lapsed vajavad vanemate hinnangul koolis enim logopeedi ja psühholoogi.



Joonis 21. Lapse erinevate spetsialistide toe vajadus koolis lapsevanema emakeele järgi (% , n=1537)

Kokkuvõttes vajavad Tallinna lapsevanemate hinnangul mingit laadi täiendavat tuge ligi 60% kooli minevatest lastest (joonis 22). Ligi kolmandik lapsevanemaid tõi välja keeleringi ja logopeedi vajaduse ning ligi neljandiku hinnangul on nende lastele vaja psühholoogi ja abiõpetajat.

Muude toetuse vajadustena mainiti enim erivajadusega lastega seonduvaid spetsialiste nagu füsioterapeut, eripedagoog, tugiisik jne (n=22), individuaalset lähenemist õppekavas, andekate laste toetamist (10), liikumisvõimalusi (8), huviringe (8), sotsiaalpedagoogi (5), emakeelset haridust (5), arsti (3), terapeuti (3) ja toitumisnõustajat (1),



*Joonis 22. Lapse erinevate spetsialistide toe vajadusele koolis (% , linn kokku; kaalutud vastavalt keele jaotusele; n=1537)*

## LISA 1

### Eesti- ja venekeelsed küsitlusannekid

#### A. LASTEAIA LAPSE VANEMALE (2-3 aastane)

Lugupeetud lapsevanem, 1. septembril 2024 algab Eesti lasteaedades järkjärguline üleminek eestikeelsele õppele. See tähendab, et edaspidi toimub kõikides lasteaedades õppe- ja kasvatustegevus eesti keeles.

Linna haridussüsteemi paremaks korraldamiseks palume Teil osaleda Tallinna Strateegiakeskuse tellitavas konfidentsiaalses küsitluses. Teie vastused on olulised kavandatavate muudatuste paremaks planeerimiseks.

Teie kontaktandmed on saadud rahvastikuregistrist kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja Strateegiakeskuse põhimääruse kohaselt küsitluse tegemiseks. Kontaktandmed kustutame vastuste laekudes ning edasine andmete töötlemine on anonüümne. Küsitluse andmeid kasutab Tallinna Haridusamet. Tulemustega saate tutvuda Tallinna linna uuringute lehel.

Küsitluses osalemine on vabatahtlik ja küsimustele vastamine võtab aega umbes 10 minutit.

Küsitluse andmekaitse tingimustega saab tutvuda siin ...

Küsitluse link asub siin:

Ootame Teie vastuseid hiljemalt....

Küsimuste korral palun võtke ühendust...



### Palun valige ankeedi täitmise keel

1. Eesti
2. Vene

### Kas teil on peres vähemalt üks 1–3-aastane laps?

1	Jah, ja ma osalen tema lasteaia valiku otsuse tegemisel	
2	Jah, kuid ma ei osale tema lasteaia valiku otsuse tegemisel	➔ Sellega on küsitlus lõppenud
3	Jah, kuid ei ole plaanis last lähima 3 aasta jooksul lasteaeda panna	➔ Sellega on küsitlus lõppenud
4	Ei	➔ Sellega on küsitlus lõppenud

Järgnevad küsimused on selle kohta, mis mõjutab või mõjutab sellele lapsele lasteaiakoha valimist. Kui Teie peres on mitu 1–3-aastast last, siis mõelge küsimustele vastamisel selle lapse peale, kellele olete lasteaia kohta valimas. Kui neid lapsi on mitu, siis mõelge neist vanema lapse peale.

#### 1. Kui vana see laps praegu on? ..... aastane

#### 2. Mis keeles Teie laps suhtleb (palun märkige kõik sobivad keeled)

1	Eesti
2	Vene
3	Muu keel või ei suhtle veel kindlas keeles

#### 3. Milline on Teie meelest hea eesti- ja venekeelsete laste jaotus lasteaiarühmas, kus Teie laps hakkab käima? Võite valida mitu vastusevarianti.

1. Kõik on venekeelsed lapsed
2. Mõned on eestikeelsed lapsed aga enamus on venekeelsed lapsed
3. Umbes veerand on eestikeelsed ja kolmveerand on venekeelsed lapsed
4. Umbes pooleks on eesti- ja venekeelseid lapsi
5. Umbes kolmveerand on eesti- ja veerand venekeelseid lapsi
6. Kõik on eestikeelsed lapsed
7. Keele järgi jaotus ei ole oluline
8. Ei oska öelda

**4. Millisel määral arvestate järgnevaid asjaolusid lapsele lasteaia valikul? Palun vastake nii, nagu praktilises elus tegelikult teeksite. Kui olete juba lasteaia valiku teinud, siis vastake selle kohta, mida arvestasite.**

	Seda ei arvesta/nud	Sellega mõningal määral	See on/oli oluline
1. Elukoha lähedus			
2. Eriõpetus, mida seal pakutakse			
3. Lasteaia infrastruktuur (nt mänguväljak, bassein, lauluklass)			
4. Lasteaia logistiline sobivus (nt et last on mugav lasteaeda viia)			
5. Rühmakaaslaste eesti keele oskus			
6. Rühmakaaslaste vene keele oskus			
7. Õpetajate/personali professionaalsus ja väljaõpe			
8. Lasteaia maine			
9. Õpetajate eesti keele oskus			
10. Õpetajate vene keele oskus			
11. Õpetajate teiste keelte oskus			
12. Lapsesõbralikkus			
13. Vanemad, õed vennad on käinud/käivad samas lasteaias			
14. Rühma suurus			
15. Lasteaia suurus			
16. Lapse sobivus teiste lastega			
17. Tasu, mida tuleb maksta koha eest			
18. Koha võimalikult kiire saamine			

**5. Järgmine küsimus on Teie kui lapsevanema murede kohta. Palun mõelge lapse lasteaeda minekule ning märkige, kas Teie jaoks on see mureks või mitte.**

	See on suur mure	Muretsen mõnevõrra	Ei ole mure
1. Õpetajate/kasvatavate eesti keele oskus			
2. Õpetajate/kasvatavate vene keele oskus			
3. Lapse eesti keele oskus			
4. Lapse vene keele oskus			
5. Lasteaia lapsesõbralikkus			
6. Lasteaia turvalisus			
7. Lapse hakkama saamine			
8. Last ei võeta rühmas omaks			
9. Lasteaia kaugus			
10. Lasteaiakoha kättesaadavus			
11. Kiusamise oht			
12. Mul ole piisavalt oskusi, et last eesti keelega abistada			
13. Õpetajate/kasvatavate professionaalne tase			
14. Lasteaia asukoht			
15. Rahaline hakkamasaamine			

**6. Millise spetsialisti tuge on Teie arvates Teie lapsel lasteaias vaja? Võite valida mitu vastusevarianti**

1. Abiõpetaja
2. Logopeed
3. Psühholoog
4. Keelering
5. Midagi muud – palun kirjutage
6. Ei vaja tuge

**7. Milline on Teie pere majanduslik toimetulek?**

1. Tuleme hästi toime
2. Tuleme toime
3. Vahel on probleeme, kuid üldiselt tuleme toime
4. Raske on majanduslikult toime tulla

**8. Kas lapsel, kelle peale mõtlesite ankeeti täites, on mõni erivajadus, näiteks nagu ärevushäire, terviseprobleemid, muud vaimsed või füüsilised erivajadused?**

1	Jah
2	Ei

**9. Palun märkige, kas olete:**

1. mees
2. naine

**10. Millises linnaosas elate Tallinnas?**

1. Haabersti
2. Kesklinn
3. Kristiine
4. Lasnamäe
5. Mustamäe
6. Nõmme
7. Pirita
8. Põhja-Tallinn

**11. Kui vana Te olete? Palun märkige oma vanus täisaastates.**

**12. Nüüd on viimased küsimused selle kohta, et kas ootate haridussüsteemi eesti keelele üleminekust midagi positiivset enda või ühiskonna jaoks? Palun kirjutage!**

**13. Kas ootate haridussüsteemi eesti keelele üleminekust midagi negatiivset enda või ühiskonna jaoks? Palun kirjutage!**

Suur tänu vastamast!

## **(B) KOOLI MINEVA LAPSE VANEMALE**

Lugupeetud lapsevanem, 1. septembril 2024 algab Eesti koolides järkjärguline üleminek eestikeelsele õppele. Üleminek eestikeelsele õppele toimub koolides samm-sammult ning iga õppeaastaga suureneb eesti keeles õppivate õpilaste arv. Esimesena alustavad eesti keeles õppetööd vene õppekeele koolide 1. ja 4. klassid. Lasteaedade kõikides rühmades hakkab õppe- ja kasvatustegevus toimuma eesti keeles.

Linna haridussüsteemi paremaks korraldamiseks palume Teil osaleda Tallinna Strateegiakeskuse tellitavas konfidentsiaalses küsitluses. Teie vastused on olulised kavandatavate muudatuste paremaks planeerimiseks.

Teie kontaktandmed on saadud rahvastikuregistrist kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja Strateegiakeskuse põhimääruse kohaselt küsitluse tegemiseks. Kontaktandmed kustutame vastuste laekudes ning edasine andmete töötlemine on anonüümne. Küsitluse andmeid kasutab Tallinna Haridusamet. Tulemustega saate tutvuda Tallinna linna uuringute lehel.

Küsitluses osalemine on vabatahtlik ja küsimustele vastamine võtab aega umbes 10 minutit.

Küsitluse andmekaitse tingimustega saab tutvuda siin ....

Küsitluse link asub siin:

Ootame Teie vastuseid hiljemalt....

Küsimuste korral palun võtke ühendust...

**Palun valige ankeedi täitmise keel**

1. Eesti
2. Vene

**Kas Teil on peres vähemalt üks 5-7 aastane laps, kes läheb lähiaastatel kooli või on just kooli läinud?**

1	Jah, ja ma osalen tema kooli valiku otsuse tegemisel	
2	Jah, kuid ma ei osale tema kooli valiku otsuse tegemisel (näiteks on elukaaslase laps)	→ Sellega on küsitlus lõppenud
3	Ei	→ Sellega on küsitlus lõppenud

Järgnevad küsimused on selle kohta, mis mõjutab või mõjutab sellele lapsele kooli valimist. Kui Teie peres on mitu sellist last, kes lähevad kooli või on just läinud, siis mõelge küsimustele vastamisel selle lapse peale, kes on esimesse klassi minemas 2024. aastal või hiljem. Kui neid lapsi on mitu, siis mõelge neist vanema lapse peale.

**1. Kui vana see laps praegu on? ..... aastat vana.****2. Millistes keeltes on Teie lapsel õpi- või suhtluskogemus (eelkoolis, lasteaias, perekonnas). Palun märkige kõik sobivad keeled!**

1. Eesti keeles
2. Vene keeles
3. Muus keeles

**3. Milline on Teie meelest hea eesti- ja venekeelsete laste jaotus koolis, kus Teie laps hakkab käima? Võite valida mitu vastusevarianti**

1. Kõik on venekeelsed lapsed
2. Mõned on eestikeelsed lapsed aga enamus on venekeelsed lapsed
3. Umbes veerand on eesti- ja kolmveerand venekeelsed lapsed
4. Umbes pooleks on eesti- ja venekeelseid lapsi
5. Umbes kolmveerand on eesti- ja veerand venekeelsed lapsed
6. Kõik on eestikeelsed lapsed
7. Keele järgi jaotus ei ole oluline
8. Ei oska öelda

**4. Millisel määral arvestate järgnevad asjaolud lapsele kooli valikul?** Palun vastake nii nagu praktilises elus tegelikult on. Kui olete juba valiku teinud, siis vastake selle kohta, mida arvestasite.

	Seda ei arvesta/nud	Sellega mõningal määral	See on/oli oluline
1. Elukoha lähedus			
2. Eriõpetus, mida seal pakutakse			
3. Kooli infrastruktuur (staadion, bassein jms)			
4. Kooli logistiline sobivus (nt last on mugav kooli viia/lapsel mugav kooli minna)			
5. Klassikaaslaste eesti keele oskus			
6. Klassikaaslaste vene keele oskus			
7. Kooli professionaalne tase			
8. Kooli maine			
9. Õpetajate eesti keele oskus			
10. Õpetajate vene keele oskus			
11. Õpetajate teiste keelte oskus			
12. Lapsesõbralikkus			
13. Vanemad õed-vennad on käinud/käivad samas koolis			
14. Klassi suurus			
15. Kooli suurus			
16. Tuttavad lapsed või lasteaia kaaslased käivad selles koolis			
17. Kulud, mis kaasnevad kooliga			

**5. Kas olete mõelnud lapse erakooli (mitte linna või riigi kool) panemisele**

1	Jah	→ Järgmine küsimus
2	Ei	→ Ülejärgmine küsimus

**6. Mis ajendaks Teid last erakooli panema?**

	See mitte	See on/oli tähtis mõningal määral	See on/oli oluline
1. Elukoha lähedus			
2. Eriõpetus, mida seal pakutakse			
3. Kooli infrastruktuur (staadion, bassein jms)			
4. Kooli logistiline sobivus (nt last on mugav kooli viia/lapsel mugav kooli minna)			
5. Klassikaaslaste eesti keele oskus			
6. Klassikaaslaste vene keele oskus			
7. Kooli professionaalne tase			
8. Kooli maine			
9. Õpetajate eesti keele oskus			

10. Õpetajate vene keele oskus			
11. Õpetajate teiste keelte oskus			
12. Lapsesõbralikkus			
13. Vanemad- õed vennad on käinud/käivad samas koolis			
14. Klassi suurus			
15. Kooli suurus			
16. Lapse keeleline sobivus teiste lastega			
17. Kulud, mis kaasnevad			
18. Koolikoha kättesaadavus			

**7. Järgmine küsimus on Teie kui lapsevanema murede kohta. Palun vastake mõeldes lapse kooli minekule, kas Teie jaoks on see mureks või mitte.**

	See on suur mure	Muretsen mõnevõrra	Ei ole mure
1. Õpetajate eesti keele oskuse tase			
2. Õpetajate vene keele oskus			
3. Lapse eesti keele oskus			
4. Lapse vene keele oskus			
5. Kooli lapsesõbralikkus			
6. Kooli turvalisus			
7. Lapse hakkamasaamine koolis			
8. Last ei võeta omaks			
9. Kooli kaugus			
10. Kooli juurde jõudmine, ohutus			
11. Kiusamise oht			
12. Ei ole endal piisavalt oskusi, et last aidata			
13. Õpetajate professionaalne tase			
14. Kooli asukoht			
15. Rahaline hakkamasaamine			

**8. Millise spetsialisti abi Teie hinnangul Teie laps koolis vajab? Võite valida mitu vastusevarianti**

1. Abiõpetaja
2. Logopeed
3. Psühholoog
4. Keeleõppering
5. Midagi muud – palun kirjutage
6. Ei vaja täiendavat tuge

**9. Milline on Teie pere majanduslik toimetulek?**

5. Tuleme hästi toime
6. Tuleme toime
7. Vahel on probleeme, kuid üldiselt tuleme toime
8. Raske on majanduslikult toime tulla

**10. Palun märkige, kas olete:**

1. mees
2. naine

**11. Mis linnaosas elate Tallinnas?**

1. Haabersti
2. Kesklinn
3. Kristiine
4. Lasnamäe
5. Mustamäe
6. Nõmme
7. Pirita
8. Põhja-Tallinn

**11. Kui vana Te olete? Palun märkige oma vanus täisaastates**

**12. Nüüd on viimased küsimused selle kohta, et kas ootate haridussüsteemi eesti keelele üleminekust midagi positiivset enda või ühiskonna jaoks? Palun kirjutage!**

**13. Kas ootate haridussüsteemi eesti keelele üleminekust midagi negatiivset enda või ühiskonna jaoks? Palun kirjutage!**

Suur tänu vastamast!



## **А. РОДИТЕЛЮ РЕБЕНКА ДЕТСАДОВСКОГО ВОЗРАСТА (2-3 года)**

Уважаемый родитель!

С 1 сентября 2024 года в детских садах Эстонии начнется постепенный переход на обучение на эстонском языке. Это означает, что в дальнейшем учебная и воспитательная работа во всех детских садах будет вестись на эстонском языке.

Приглашаем вас принять участие в конфиденциальном опросе Центра стратегического управления Таллинна, который проводится с целью оптимизации городской системы образования. Ваши ответы важны для эффективного планирования предстоящих изменений.

Ваши контактные данные были получены из Регистра народонаселения на основании Закона об организации местного самоуправления и устава Центра стратегического управления с целью проведения опроса. Контактные данные будут удалены после получения нами ответов, далее данные будут обрабатываться в анонимной форме. Данные в рамках этого опроса будут использованы Департаментом образования Таллинна.

Ваше участие в опросе добровольно, на ответы потребуется примерно 10 минут.

С условиями защиты данных в рамках опроса можно ознакомиться здесь ....

Ссылка на опрос:

Просим предоставить ответы не позднее ....

С вопросами, пожалуйста, обращайтесь ко мне...

**Пожалуйста, выберите язык заполнения анкеты**

1. Эстонский
2. Русский

**Есть ли в вашей семье хотя бы один ребенок в возрасте 1-3 лет?**

1	Да, и я участвую в выборе детского сада для него	
2	Да, но я не участвую в выборе детского сада для него	→ Sellega on küsitlus lõppenud
3	Да, но мы не планируем отправлять его в детский сад в ближайшие 3 года	→ Sellega on küsitlus lõppenud
4	Нет	→ Sellega on küsitlus lõppenud

Следующие вопросы касаются факторов, влияющих или повлиявших на ваш выбор детского сада. Если в вашей семье несколько детей в возрасте от 1 до 3 лет, пожалуйста, примите во внимание то, что эти вопросы относятся к ребенку, для которого вы выбираете (или выбрали) детский сад. Если таких детей несколько, подумайте о самом старшем из них.

**1. Сколько лет вашему ребенку сейчас? ..... год(а)**

**2. На каком языке общается ваш ребенок (отметьте, пожалуйста, все подходящие варианты)**

1	Эстонский
2	Русский
3	Другой язык или пока не говорит на каком-то конкретном языке

**3. Каково, по вашему мнению, оптимальное соотношение между эстоноязычными и русскоязычными детьми в группе детского сада, которую будет посещать ваш ребенок? Можно выбрать несколько вариантов.**

1. Все дети русскоязычные
2. Несколько эстоноязычных детей, большинство – русскоязычные
3. Примерно четверть эстоноязычных детей, три четверти – русскоязычные дети
4. Примерно пополам эстоноязычных и русскоязычных детей
5. Примерно три четверти эстоноязычных детей, четверть – русскоязычные дети
6. Все дети эстоноязычные
7. Соотношение не имеет значения
8. Не могу ответить

**4. В какой мере при выборе детского сада для своего ребенка вы учитываете следующие факторы?** При ответе просим исходить из своего личного опыта. Если вы уже сделали свой выбор, укажите, какие факторы имели для вас наибольшее значение.

	Не имеет (имело) значения	В некоторой мере важно	Это (было) важно
1. Близость к дому			
2. Специализированное обучение			
3. Инфраструктура детсада (игровая площадка, бассейн, класс для музыкальных занятий и т.д.)			
4. Логистически удобное расположение (напр., удобно отводить ребенка в сад по дороге на работу)			
5. Владение эстонским языком детьми в группе			
6. Владение русским языком детьми в группе			
7. Профессионализм и подготовка учителей/воспитателей			
8. Репутация детского сада			
9. Владение воспитателями эстонским языком			
10. Владение воспитателями русским языком			
11. Владение воспитателями другими языками			
12. Ориентированность на интересы ребенка			
13. Опыт старших сестер или братьев, которые ходили или ходят в этот сад			
14. Величина группы			
15. Величина детского сада			
16. Совместимость вашего ребенка с другими детьми			
17. Плата за место			
18. Возможность получить место максимально быстро			

**5. Следующий вопрос касается того, что беспокоит вас как родителя. Пожалуйста, представьте, что ваш ребенок посещает детский сад, и отметьте, вызывают ли у вас беспокойство данные утверждения.**

	Сильно беспокоит	Немного беспокоит	Не беспокоит
1. Владение учителем/воспитателем эстонским языком			
2. Владение учителем/воспитателем русским языком			
3. Уровень эстонского языка моего ребенка			
4. Уровень русского языка моего ребенка			
5. Ориентированность детского сада на интересы ребенка			
6. Безопасность среды детского сада			
7. Возможность ребенка справляться с повседневными задачами			
8. Предположение, что ребенка не воспримут в группе			
9. Отдаленность детского сада			
10. Наличие места в детском саду			
11. Риск буллинга			
12. Мне не хватает навыков, чтобы помочь ребенку на эстонском языке			
13. Профессиональный уровень учителей/воспитателей			
14. Расположение детского сада			
15. Финансовые возможности			

**6. В какой специализированной поддержке, по вашему мнению, нуждается ваш ребенок в детском саду? Можно выбрать несколько вариантов.**

1. Помощник учителя
2. Логопед
3. Психолог
4. Кружки изучения языка
5. Что-то другое – пожалуйста, уточните
6. Не нуждается в поддержке

**7. Каково материальное положение вашей семьи?**

1. Мы успешно справляемся с экономической ситуацией
2. Мы справляемся с экономической ситуацией
3. Иногда у нас возникают проблемы, но в целом мы справляемся
4. Мы в сложном финансовом положении

**8. Есть ли у ребенка, о котором вы заполняете анкету, какие-либо особые потребности?** (например, расстройство тревожного спектра, проблемы со здоровьем, другие особые потребности в сфере душевного или физического здоровья)

1	Да
2	Нет

**9. Пожалуйста, отметьте: вы...**

1. мужчина
2. женщина

**10. В каком районе Таллинна вы живете?**

1. Хааберсти
2. Кесклинн
3. Кристийне
4. Ласнамяэ
5. Мустамяэ
6. Нымме
7. Пирита
8. Пыхья-Таллинн

**11. Сколько вам лет?** Пожалуйста, укажите свой возраст в целых годах.

**12. Пожалуйста, предложите свои собственные ответы на два последних вопроса. Каких позитивных изменений для себя или для общества вы ожидаете от перехода системы образования на эстонский язык?**

**13. Каких негативных изменений для себя или для общества вы ожидаете от перехода системы образования на эстонский язык?**

Благодарим вас за участие в опросе!

## **В. РЕБЕНОК, КОТОРЫЙ ИДЕТ В ШКОЛУ**

Уважаемый родитель!

С 1 сентября 2024 года в школах Эстонии начнется постепенный переход на обучение на эстонском языке: с каждым учебным годом количество детей, обучающихся на эстонском языке, будет увеличиваться. Первыми к учебе на эстонском языке приступят 1-е и 4-е классы школ с русским языком обучения. Учебная и воспитательная работа во всех детских садах будет проходить на эстонском языке.

Приглашаем вас принять участие в конфиденциальном опросе Центра стратегического управления Таллинна, который проводится с целью оптимизации городской системы образования. Ваши ответы важны для эффективного планирования предстоящих изменений.

Ваши контактные данные были получены из Регистра народонаселения на основании Закона об организации местного самоуправления и устава Центра стратегического управления с целью проведения опроса. Контактные данные будут удалены после получения нами ответов, далее данные будут обрабатываться в анонимной форме. Данные в рамках этого опроса будут использованы Департаментом образования Таллинна.

Ваше участие в опросе добровольно, на ответы потребуется примерно 10 минут.

С условиями защиты данных в рамках опроса можно ознакомиться здесь ....

Ссылка на опрос:

Просим предоставить ответы не позднее ....

С вопросами, пожалуйста, обращайтесь ко мне...

**Пожалуйста, выберите язык заполнения анкеты**

1. Эстонский
2. Русский

**Есть ли в вашей семье хотя бы один ребенок в возрасте 5-7 лет, который вскоре пойдет или недавно пошел в школу?**

1	Да, и я не участвую в выборе школы для него	
2	Да, но я не участвую в выборе школы для него (например, это ребенок моего партнера)	→ Sellega on küsitlus lõppenud
3	Нет	→ Sellega on küsitlus lõppenud

Следующие вопросы касаются факторов, влияющих или повлиявших на ваш выбор школы. Если в вашей семье несколько детей, которые пойдут или недавно пошли в школу, пожалуйста, примите во внимание, что эти вопросы относятся к ребенку, который поступит в первый класс в 2024 году или позже. Если таких детей несколько, подумайте о самом старшем из них.

**1. Сколько лет вашему ребенку? ..... лет**

**2. На каком языке общается ваш ребенок (в подготовительной школе, детском саду, в семье). Отметьте, пожалуйста, все подходящие варианты.**

1. Эстонский
2. Русский
3. Другой язык

**3. Каково, по вашему мнению, оптимальное соотношение между эстоноязычными и русскоязычными детьми в школе, которую будет посещать ваш ребенок?**

**Можно выбрать несколько вариантов.**

1. Все дети русскоязычные
2. Несколько эстоноязычных детей, большинство – русскоязычные
3. Примерно четверть эстоноязычных детей, три четверти – русскоязычные дети
4. Примерно пополам эстоноязычных и русскоязычных детей
5. Примерно три четверти эстоноязычных детей, четверть – русскоязычные дети
6. Все дети эстоноязычные
7. Соотношение не имеет значения
8. Не могу ответить

**4. В какой степени при выборе школы для своего ребенка вы учитываете следующие факторы?** При ответе просим исходить из своей личной практики. Если вы уже сделали свой выбор, укажите, какие факторы имели для вас наибольшее значение.

	Не имеет значения	Внекоторой мере важно	Это важно
1. Близость к дому			
2. Специализированное обучение			
3. Инфраструктура школы (стадион, бассейн и т.д.)			
4. Логистически удобное расположение школы (например удобно отводить ребенка в школу или ему удобно самостоятельно ходить в школу)			
5. Владение одноклассниками эстонским языком			
6. Владение одноклассниками русским языком			
7. Профессиональный уровень школы			
8. Репутация школы			
9. Владение учителями эстонским языком			
10. Владение учителями русским языком			
11. Владение учителями другими языками			
12. Ориентированность на интересы ребенка			
13. Опыт старших сестер или братьев, которые ходили или ходят в эту школу			
14. Величина класса			
15. Величина школы			
16. Знакомые дети или дети из группы детского сада посещают эту школу			
17. Расходы на школу			

**5. Думали ли вы о том, чтобы отдать ребенка в частную (не в муниципальную или государственную) школу?**

1	Да	→ Järgmine küsimus
2	Нет	→ Ülejärgmine küsimus

**6. Что может побудить вас отдать своего ребенка в частную школу?**

	Не имеет значения	В некоторой мере важно	Это важно
1. Близость к дому			
2. Специализированное обучение			
3. Инфраструктура школы (стадион, бассейн и т.д.)			



4. Логистически удобное расположение (например удобно отводить ребенка в школу или ему удобно самостоятельно ходить в школу)			
5. Владение одноклассниками эстонским языком			
6. Владение одноклассниками русским языком			
7. Образовательная репутация школы			
8. Общая репутация школы			
9. Владение учителями эстонским языком			
10. Владение учителями русским языком			
11. Владение учителями другими языками			
12. Ориентированность на интересы ребенка			
13. Опыт старших сестер или братьев, которые учились или учатся в этой школе			
14. Величина класса			
15. Величина школы			
16. Совместимость вашего ребенка с другими детьми			
17. Расходы на обучение			
18. Возможность быстро получить мест в школе			

**7. Следующий вопрос касается того, что беспокоит вас как родителя. Пожалуйста, представьте, что ваш ребенок идет в школу, и отметьте, вызывают ли у вас беспокойство данные утверждения.**

	Сильно беспокоит	Немного беспокоит	Не беспокоит
1. Владение учителями эстонским языком			
2. Владение учителями русским языком			
3. Уровень эстонского языка моего ребенка			
4. Уровень русского языка моего ребенка			
5. Ориентированность школы на интересы ребенка			
6. Безопасность школьной среды			
7. Способность ребенка справляться со повседневными задачами			
8. Предположение, что ребенок не адаптируется в школе			
9. Отдаленность школы			
10. Дорога до школы, ее безопасность			
11. Риск буллинга			
12. Мне не хватает навыков, чтобы помочь ребенку в школе			
13. Профессиональный уровень учителей			

14. Месторасположение школы			
15. Финансовые возможности			

**8. В какой специализированной поддержке в школе, по вашему мнению, нуждается ваш ребенок?** Можно выбрать несколько вариантов.

1. Помощник учителя
2. Логопед
3. Психолог
4. Кружки изучения языка
5. Что-то другое – пожалуйста, уточните
6. Не нуждается в поддержке

**9. Каково материальное положение вашей семьи?**

1. Мы успешно справляемся с экономической ситуацией
2. Мы справляемся с экономической ситуацией
3. Иногда у нас возникают проблемы, но в целом мы справляемся
4. Мы в сложном финансовом положении

**9. Пожалуйста, отметьте: вы...**

1. мужчина
2. женщина

**11. В каком районе Таллинна вы живете?**

1. Хааберсти
2. Кесклинн
3. Кристийне
4. Ласнамяэ
5. Мустамяэ
6. Нымме
7. Пирита
8. Пыхья-Таллинн

**12. Сколько вам лет?** Пожалуйста, укажите свой возраст в целых годах.

**13. Есть ли у ребенка, о котором вы заполняете анкету, какие-либо особые потребности?** (например, расстройство тревожного спектра, проблемы со здоровьем, другие особые потребности в сфере душевного или физического здоровья)

1	Да
2	Нет

**14. Пожалуйста, предложите собственные ответы на два последних вопроса. Каких позитивных изменений для себя или для общества вы ожидаете от перехода системы образования на эстонский язык?**

**15. Каких негативных изменений для себя или для общества вы ожидаете от перехода системы образования на эстонский язык?**

Благодарим вас за участие в опросе!